UNIVERSITATEA CREŞTINĂ „DIMITRIE CANTEMIR”
FACULTATEA DE DREPT CLUJ-NAPOCA
CATEDRA DE DREPT PUBLIC

DREPT PENAL. PARTE SPECIALĂ

SUPORT DE CURS PENTRU INVĂȚĂMÂNTUL FRECVENȚĂ REDUSĂ

Prof.Univ.Dr.Ioana Vasiu

CLUJ NAPOCA

CUPRINS

II. Suportul de curs...

1. Noțiunea introductive. Reforma normativului juridic penal.
Definiția, obiectul şi caracteristicile părții speciale a Dreptului penal.

2. Infracțiuni contra siguranței statului – cadru general.

3. Infracțiuni contra persoanei. Caracterizare generală.
   Infracțiuni contra vieții, integrității corporale şi sănătății.
Infracțiuni contra libertății persoanei.
Infracțiuni privitoare la viața sexuală.
Infracțiuni contra demnității persoanei.

4. Infracțiuni contra patrimoniului. Caracterizare generală.
Infracțiuni de sustragere.
   Infracțiuni de fraudă. Frauda informatică
   Infractiuni de samavolnicie.

5. Infractiuni contra autoritatii

6. Infractiuni care aduc atingere unor activitati de interes public sau altor activitati reglementate de lege.

7. Infractiuni de fals

8. Infractiuni la regimul stabilit pentru anumite activitati economice

9. Infractiuni care aduc atingere unor relatii privind convietuirea sociala

10. Consideratii asupra infractiunilor contra capacitatii de aparare a Romaniei

11. Infractiuni contra pacii si omenirii

ANEXA
Practica judiciara publicata si nepublicata

I. Informații generale

- **Date de identificare a cursului**

Date de contact ale titularului de curs:

Nume: IOANA VASIU
Prof.Univ.Dr.
Birou: Cabinet 221, Facultatea de Drept
St. Avram Iancu nr. 11, Cluj-Napoca
Tel?fax Facultatea De Drept a UCDC- Cluj Napoca 0264 432265
E-mail: ioanav3@yahoo.com

Date de identificare curs şi contact tutori:

Drept Penal- Partea speciala
Anul III, Semestrul Isi II
Tipul cursului: obligatoriu
Consultații: Marți, 16:00-17:00
Programari pe e-mail: ioanav3@yahoo.com
Tutor: IOANA VASIU

- **Condiționări şi cunoştințe prerechizite**

Pentru această disciplină, nu există cursuri a căror parcurgere şi promovare să condiționeze înscrierea la cursul de față. Studentilor li se recomanda buna cunoastere a Dreptului penal- Partea generala.

- **Descrierea cursului**

Cursul urmareste familiarizarea studentilor cu problematica teoretica si practica a infractiunilor prevazute in Codul penal-Partea speciala, precum si in legile speciale penale si cele nepenale ce cuprind dispozitii penale.

- **Formatul şi tipul activităților implicate de curs**

Pentru această disciplină, studentul are libertatea de a-şi gestiona singur, fără constrângeri, modalitatea şi timpul de parcurgere a cursului. Sesiunile de consultații față în față sunt facultative şi vor fi organizate în urma solicitării prealabile a cursantului.

- **Materiale bibliografice obligatorii**

I.Vasiu, Drept Penal –partea speciala *2007*, Ed. Albastră, Cluj-Napoca (2007).

Revista Romana de Drept Penal, Ed. Academiei Romane.
www.jurisprudenta.ro

Nota. Va fi studiata bibliografia indicata la notele de subsol al cartii indicate mai sus

Politica de evaluare şi notare

La această disciplină, examinarea constă în rezolvartea a patru-cinci subiecte ce imbina formatul grila, speta cu cel teoretic. Punctajul alocat fiecărui subiect este indicat în mod vizibil pe foaia de examen.
Mai jos, poate fi consultat un exemplu de grilă de notare:

Drept Penal Partea speciala – EXAMEN
Timp de lucru: 60 min.

Varianta 1

1. Ce ce intelege prin conceptul de “materiale pornografice”?1p

2 Aruncarea unui borcan de dulceata de la fereastra unui bloc ce da spre un trotuar intes circulat si ranirea unui pieton care a suferit multiple traumatisme cranio-cerebrale ce au necesitat 59 de zile de ingrijiri medicale reprezinta :

a) Infractiunea de vatamare corporala;
b) Infractiunea de vatamare corporala din culpa;
c) Infractiunea de tentativa de omor

Dupa alegerea variantei corecte, prezentati elementele obiective ale distinctiei dintre vatamarea corporala si tentativa de omor. Aspecte teoretice si practice. 2, 25p

3. Prezentati cerintele esentiale ale elementului material la infractiunea de amenintare. 1,50 p
4. Sustragerea de catre tutore a unei parti din pensia de urmas si din alocatia de stat cuvenita minorilor aflati sub tutela sa constituie infractiunea de :
   a) furt;
   b) gestiune frauduloasa;
   c) abuz de incredere

   Dupa alegerea variantei corecte, aratati in ce consta deosebirea dintre infractiunea de abuz de incredere si cea de gestiune frauduloasa. Aspecte teoretice si practice. 2,25p
5. Formele calificate la infractiunea de perversiuni sexuale. 2p

Dupa ce alegeti varianta corecta, aratati in ce consta distinctia dintre infractiunile mentionate mai sus. Aspecte teoretice si practice. 3.25p

1. Formele calificate ale infractiunii de lipsire de libertate in mod ilegal. 2p

.

- **Elemente de deontologie academică**

Utilizarea de materiale bibliografice în timpul examenului nu este permisă. Nu este permisă colaborarea în timpul examenului între studenți.

- **Studenți cu dizabilități**

Studenții afectați de dizabilități motorii sau intelectuale sunt invitați să contacteze titularul de curs la adresele menționate la pagina 4 (inclusiv prin e-mail, la adresa menționată), pentru a identifica eventuale soluții în vederea oferirii de şanse egale acestora.

- **Strategii de studiu recomandate**

Materia este structurată pe 14 module in fiecare semestru corespunzând unui număr de 14 săptămâni (un semestru). Pentru a obține performanța maximă, este recomandat un număr ***minim de 3 ore de studiu / săptămână*** pentru pregatire.

Modul I- Noțiuni introductive

Problematica acestui modul introductiv este structurata pe urmatoarele:

1. Reforma legislației penale - eşecuri, impliniri, perspective
2. Dinamica procesului legislativ şi starea de infracționalitate a societății româneşti actuale
3. Definiția, obiectul şi caracteristicile părții speciale a dreptului penal
4. Interferențe între dreptul penal - partea generală şi dreptul penal - partea specială
5. Sistemul părții speciale a dreptului penal
6. Calificarea legală şi încadrarea juridică a infracțiunilor

Nota. Pentru pregatirea acestui capitol a se vedeaI.Vasiu, Drept Penal-Partea speciala, Ed.Albastra, Cluj-Napoca, 2007

Modul II. Infracțiuni contra siguranței statului[1]

Infractiunile care sunt cuprinse in acest titlu sunt urmatoarele:

1. Caracteristicile generale ale infracțiunilor contra statului
2. Infracțiunea de trădare
3. Trădarea prin ajutarea inamicului
4. Trădarea prin transmiterea de secrete
5. Acțiunile duşmănoase contra statului
6. Spionajul
7. Atentatul care pune în existența statului şi atentatul contra unei colectivități
8. Subminarea puterii de stat
9. Actele de diversiune
10. Subminarea economiei naționale
11. Propaganda în favoarea statului totalitar
12. Acțiuni împotriva ordinii constituționale
13. Complotul
14. Compromiterea unor interese de stat
15. Comunicarea de informații false
16. Divulgarea secretului care periclitează siguranța statului
17. Nedenunțarea

Caracteizarea generala a infractiunilor contra statului

Inserarea *infracțiunilor contra statului* în prima categorie de infracțiuni (având în vedere criteriul fundamental enunțat la prezentarea sistemului părții speciale a dreptului penal) denotă importanța apărării statului de drept, în cadrul apărării valorilor fundamentale româneşti, prin normele părții speciale a dreptului penal, împotriva criminalității.

Criminalitatea sub forma trădării, spionajului, acțiunilor duşmănoase etc., atentează la dreptul de existență al statului român şi, implicit, asupra vieții, libertății tuturor cetățenilor români şi a tuturor valorilor româneşti ocrotite de statul

[1] Prin Legea 140/1996 de modificare a Codului penal s-a ajuns la o denumire corectă pentru acest titlu.

român, de aceea criminalitatea de acest gen prezintă o periculozitate generală deosebit de ridicată.

Nota. Pentru pregatirea acestui capitol a se vedeaI.Vasiu, Drept Penal-Partea speciala, Ed.Albastra, Cluj-Napoca, 2007

MODUL nr.3

III. Infracţiuni contra persoanei

III. 1. Persoana umană şi ocrotirea ei de legea penală

Dintotdeauna, şi în toate legislaţiile s-a încercat ocrotirea persoanelor împotriva faptelor care îi aduc atingere. Încă din 1879, Second scria: *"Atâta timp cât natura umană, care este atât de slabă ... nu este apărată, atâta timp cât legea nu îi apără pe toţi membrii societăţii ... atâta timp cât există un singur om care nu se poate bucura de drepturile sale de om şi de cetăţean, aceste legi nu vor conţine nici un grăunte de raţiune, de înţelepciune sau de omenie"*[2].

Aşezarea, în cadrul sistemului părţii speciale a dreptului penal, *infracţiunilor contra persoanei* după categoria infracţiunilor contra statului nu este deloc

[2] A se vedea Hugh Storkey, *"Educaţia pentru drepturile omului, o provocare"*, Ed. SIRCO, Bucureşti, 1994, pag. 23.

întâmplătoare, dimpotrivă, este expresia importanței pe care o acordă legiuitorul român protecției persoanei[3].

Protecția acordată este pe deplin justificată dacă ne gândim că omul - singura ființă înzestrată cu conştiință[4] - este creatorul tuturor bunurilor materiale şi spirituale. ***Legea penală incriminează toate faptele care aduc atingere, într-un fel sau altul, atât existenței fizice a omului, cât şi atributelor fundamentale ale personalității umane, ori altor drepturi, libertăți ori interese ale acestuia*.**

Apărarea multilaterală a persoanei umane prin legile penale a fost, în toate timpurile şi la toate popoarele, o preocupare constantă comună tuturor sistemelor de drept[5].

Titlul pe care îl analizăm, denumit infracțiuni contra persoanei, cuprinde mai multe subgrupe distincte de infracțiuni:

- ***Infracțiuni contra vieții, integrității corporale şi sănătății***
- ***Infracțiuni contra libertății persoanei***
- ***Infracțiuni privitoare la viața sexuală***
- ***Infracțiuni contra demnității.***

În realizarea acestei ordini în cadrul acestui titlu s-a adoptat criteriul conform căruia cel mai de preț drept al omului este dreptul la viață, dar nici celelalte atribute fundamentale, cum ar fi sănătatea, integritatea corporală, libertatea, demnitatea, nu pot fi ignorate, dimpotrivă, în absența lor viața în societate nu valorează prea mult.

Problematica infractiunilor contra vietii cuprinde urmatoarele:

1. Aspecte generale ale infracțiunilor contra vieții.
2. Omorul.

[3] Ocrotirea acordată de normele penale speciale este conformă cu prevederile constituționale şi cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a ONU, Paris, 10 decembrie 1948 şi care proclamă dreptul la viață, la libertate şi securitatea persoanei, egalitatea în fața legii, inviolabilitatea persoanei, domiciliului, corespondenței, reputației şi onoarei; aceste drepturi figurează şi în alte documente internaționale: Convenția europeană pentru pritecția drepturilor omului şi libertăților fundamentale (art. 2), cât şi în Documentul Reuniunii de la Copenhaga a Conferinței pentru dimensiiunea umană a C.S.C.E.; Constituția României reglementează şi garantează drepturile şi libertățile fundamentale ale persoanei (vezi Capag. II începând cu art. 22.

[4] Vezi cuvintele lui Pascal: "*Omul nu este decât o trestie, cea mai fragilă din natură, dar este o trestie gânditoare*".

[5] Vezi anumite limite, în funcție de poziția socială, în Cesare Beccaria - *Despre infracțiuni şi pedepse*, pag. 65-66, sau aşezarea altor obiective înaintea apărării persoanei.

3. Omorul calificat.
4. Omorul deosebit de grav.
5. Pruncuciderea.
6. Uciderea din culpă.
7. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii.

Problematica Lovirii şi vătămaii integrității corporale sau a sănătății cuprinde:

1. Caracterizare generală.
2. Lovirea sau alte violențe.
3. Vătămarea corporală.
4. Vătămarea corporală gravă.
5. Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte.
6. Vătămarea corporală din culpă.
7. Provocarea ilegală a avortului

În această categorie sunt cuprinse faptele de pericol social prin care se cauzează persoanei suferințe fizice sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății sale.

Nota. Pentru amanunte, a se vedea, I.Vasiu, Drept Penal- Partea speciala, Ed.Albastra, Cluj-Napoca, 2007, partea consacrata acestor infractiuni

Problematica ***. Infracțiunilor contra libertății persoanei cuprinde:***

1. Caracterizarea generală
2. Lipsirea de libertate în mod ilegal
3. Sclavia.
4. Supunerea la muncă forțată sau obligatorie.
5. Violarea de domiciliu.
6. Amenințarea.
7. Şantajul.

8. Violarea secretului corespondenței.
9. Divulgarea secretului profesional.

Libertatea persoanei este condiția existenței şi afirmării personalității umane, în absența acesteia însăşi viața pierzându-şi sensul. Libertatea persoanei este o valoare ocrotită de normele juridice penale in conformitate cu dispozitiile Declaratiei universale a drepturilor omului.

Nota. Pentru pregatirea acestui modul a se vedea, I.Vasiu, Drept penal-partea speciala, ed Albastra, Cluj-napoca, 2007

MODUL IV. Infracțiuni contra patrimoniului

Problematica acestei parti este structurata pe :

1. Caracterizare generală
2. Infracțiunile de sustragere
3. Infracțiunile de fraudă
4. Infracțiunile de samavolnicie

Legiuitorul român, în noua reglementare dată Codului penal (vezi Legea 140/1996), a renunțat la împărțirea infracțiunilor contra patromoniului în două grupări distincte, şi anume *Infracțiuni contra patrimoniului personal sau particular* şi *Infracțiuni contra patrimoniului obştesc* (art. 223-235 C. pen.).

Titlul IV ***din partea specială a Codului penal român din 1968 consacrat*** **Infracțiunilor contra avutului obştesc** ***era justificat de specificul orânduirii socialiste , de existența proprietății socialiste, dar având în vedere realitatea socială actuală, el nu-şi mai găseşte locul în normativul juridic penal***[6]**.**

[6] Vezi, în acest sens, I. Dumitru, dr. D. Clocotici, *Discuții în legătură cu faptele penale contra patrimoniului*, în revista *Dreptul*, nr. 6/1992, pag. 53-59.

Considerăm, prin urmare, corectă poziția legiuitorului român care, în noua reglementare a Codului Penal prevede o singură categorie, denumită **"Infracțiuni contra patrimoniului public sau privat"*****, în concordanță cu prevederile Constituției României din 1991***
Analiza infracțiunilor contra patrimoniului o vom face țnând seama de o clasificare în acelaşi timp interesantă şi utilă, având în vedere ajutorul pe care-l aduce la mai buna cunoaştere a fiecărei infracțiuni şi la exacta delimitare a unora de altele[7]. Clasificarea utilizează drept criteriu specificul acțiunilor prin care se modifică situațiile de fapt în care se găsesc entitățile patrimoniale (*acțiuni de sustragere, de fraudă* sau *samavolnicie*).

Infracțiunile contra patrimoniului sunt astfel împărțite, având în vedere acest criteriu:

- ***Infracțiuni de sustragere***

Elementul definitoriu al infracțiunilor din această grupă îl constituie *sustragerea*[8] bunurilor mobile în vederea însuşirii pe nedrept573), numai în 1950 fiind introdus un capitol nou cu denumirea "*Unele infracțiuni contra avutului obştesc*", sub presiunea regimului politic de atunci.

Obiectul juridic comun al infracțiunilor din această categorie constă în relațiile sociale referitoare la patrimoniu[9].

Analiza infracțiunilor contra patrimoniului o vom face țnând seama de o clasificare în acelaşi timp interesantă şi utilă, având în vedere ajutorul pe care-l aduce la mai buna cunoaştere a fiecărei infracțiuni şi la exacta delimitare a unora de altele[10]. Clasificarea utilizează drept criteriu specificul acțiunilor prin care se modifică situațiile de fapt în care se găsesc entitățile patrimoniale (*acțiuni de sustragere*, *de fraudă* sau *samavolnicie*).

Infracțiunile contra patrimoniului sunt astfel împărțite, având în vedere acest criteriu:

- ***Infracțiuni de sustragere***

Elementul definitoriu al infracțiunilor din această grupă îl constituie *sustragerea*[11] bunurilor mobile în vederea însuşirii pe nedrept.

---

[7] Clasificarea a mai fost utilizată în literatura de specialitate, vezi V. Dongoroz, S. Kahane, ş.a., *Explicații*, op. cit., vol. III, pag. 449, I. Gheorghiu Brădet, op. cit., pag. 153, O. Loghin, T. Toader, op. cit., pag. 216.

[8] Din fr. *soustraire* = acțiunea de deposedare pe nedrept (cf. *Dictionaire de notre temps*, Hachette, Paris, 1988, pag. 1421).

[9] Urmează ca, în aplicarea dispozițiilor cuprinse în titlul referitor la infracțiunile contra patrimoniului să se țină seama de postulatele doctrinei dreptului civil cu privire la instituția patrimoniului (numai în cazul în care legea penală prevede o derogare de la înțelesul obişnuit din dreptul civil român se va restrânge sau se va extinde conținutul termenilor sau expresiilor consacrate în ramura dreptului civil).

[10] Clasificarea a mai fost utilizată în literatura de specialitate, vezi V. Dongoroz, S. Kahane, ş.a., *Explicații*, op. cit., vol. III, pag. 449, I. Gheorghiu Brădet, op. cit., pag. 153, O. Loghin, T. Toader, op. cit., pag. 216.

[11] Din fr. *soustraire* = acțiunea de deposedare pe nedrept (cf. *Dictionaire de notre temps*, Hachette, Paris, 1988, pag. 1421).

Din această grupă fac parte următoarele infracţiuni: *furtul, tâlharia, pirateria, tăinuirea* şi *delapidarea*[12].

- ***Infracțiuni de fraudă***

Caracteristic infracţiunilor din această grupă este faptul că sunt urmarea acţiunii de fraudare[13], acţiune de inducere sau menţinere în eroare sau amăgirea persoanei în vederea obţinerii de profituri materiale prin provocarea unei pagube[14].

Infracţiunile care se realizează prin fraudă sunt: *abuzul de încredere*, *gestiunea frauduloasă*, *înşelăciunea* şi *însuşirea bunului găsit*.

- ***Infracțiuni de samavolnicie***

Din grupa infracţiunilor realizate prin samavolnicie fac parte *distrugerea* şi *tulburarea în posesie*.

Definitoriu pentru infracțiunile din această grupă este faptul că legea penală ocroteşte însăşi starea materială a bunurilor mobile sau imobile, adică substanța

Nota! Pentru pregatirea acestui modul a se vedea, I.Vasiu, Drept penal-partea speciala, ed Albastra, Cluj-napoca, 2007; a se vedea si I.Vasiu, L.Vasiu, Prevenirea criminalitatii informatice, Ed.Hamangiu, 2006 (privitor la noile infractiuni contra patrimoniului generate de tehnologia informatiei)

MODUL V. Infracțiuni contra autoritatii

[12] Aşa cum s-a arătat în literatura de specialitate, unele dintre infracţiunile din această grupă se săvârşesc prin folosirea violenţei, ameninţării sau a altor forme de constrângere, iar altele nu, fapt utilizat la exacta delimitare a infracţiunilor de sustragere în raport de normativul lor juridic penal - vezi, în acest sens C. Bulai, *Drept penal - partea specială*, vol. I, Bucureşti, 1975, pag. 188-189; V. Dongoroz, S. Kahane, ş.a., *Explicații*, op. cit., vol. III, pag. 449; I. Gheorghiu Brădet, op. cit., pag. 156.

[13] *Fraudă* = acţiune făcută cu rea credinţă pentru a înşela (cf. Dictionnaire de notre temps, op. cit., pag. 618).

[14] Vezi, în privinţa conţinutului semantic al noţiunii de fraudă, şi *Dicționarul limbii române moderne*, Ed. Academiei României, Bucureşti, 1962, pag. 552; pe larg despre conceptul "infracţiunii de fraudă" vezi I. Gheorghiu Brădet, op. cit., pag. 175-176.

Statul constituie coloana vertebrală a societății, osatura în jurul căreia se dispun diversele țesuturi sociale. Pe el se bazează raporturile complexe care alcătuiesc comunitatea de viață a unui popor.

Toți cetățenii, întrucât aparțin unui stat, sunt legați de el şi trebuie să se supună legilor sale, existând o datorie juridică generală de subordonare față de stat (această suveranitate exercitată asupra cetățenilor nevenind din afară, ci din lăuntru, ea fiind, de regulă, un produs al înseşi voinței subiectelor)[15].

Statul îşi exercită multiplele sale funcții prin diferite organe care primesc pecetea sa şi devin instrumentele sale în desfăşurarea puterilor normative ce li s-au recunoscut s

Viața statului se traduce în mod necesar într-o reafirmare sau reîntregire a autorității sale. Această autoritate este serios zdruncinată atunci când funcționarii publici care o exercită sunt lăsați fără apărare împotriva acțiunilor violente care distrug acea armonie între autoritatea statului şi drepturile individuale[16].

Rațiunile prevederii în Titlul V al Codului penal în vigoare (Partea specială) a ***infracțiunilor contra autorității publice*** (vezi art. 236-244) constă în aceea că acestea slăbesc autoritatea, prestigiul şi credibilitatea funcționarilor publici, lovesc în însăşi centrul de putere mic, adică în personalitatea statului român, înfrângându-i structura şi atacându-i suveranitatea.

Nota! Pentru pregatirea acestui modul a se vedea, I.Vasiu, Drept penal-partea speciala, ed Albastra, Cluj-Napoca, 2007

---

[15] A se vedea, in acest sens, P. Pactet, Institution politique. Droit constitutionnel, Masson, Paris, 1989, pag. 15-16 (Phénomenes d'autorité et pouvoir politique); Giorgio del Vechio, Lecții de filosofie juridică, Ed. Europa Nova, Bucureşti, 1993, pag. 272.

[16] În limbajul curent, prin autoritate publică se înțelege, în principal, dreptul de a comanda, puterea de a da dispoziții cu caracter obligatoriu sau de a impune oamenilor măsuri de ordine şi disciplină socială (vezi Dicționarul limbii române moderne, Ed. Academiei RSR, Bucureşti, 1972, pag. 56; Dictionnaire de notre temps, Hachette, Paris, 1989, pag. 106); în ceea ce priveşte înțelesul dat de legiuitorul român în formularea Titlului V din Codul penal român în vigoare, "autoritatea publică" semnifică puterea publică existentă în societatea românească, putere exercitată în condițiile separației puterilor în stat de organele puterii judecătoreşti, potrivit Constituției României şi legilor țării.

MODUL VI. Infracțiuni care aduc atingere unor activități de interes public sau altor activități reglementate de lege

. Prezentare generală

O multitudine de analize şi comentarii juridice, politice, economice, care au reuşit să păstrundă în esența şi resorturile fenomenului infracțional, au evidențiat faptul că societatea românească de tranziție este zguduită, printre altele, de avântul fără precedent al infracțiunilor de serviciu sau în legătură cu serviciul, precum şi al celor ce aduc atingere activității organelor şi instituțiilor publice ori altor activități reglementate de lege (corupție, neglijență sau abuz în serviciu, arestare nelegală, exercitare fără drept a unei profesii, infracțiuni în legătură cu siguranța circulației pe căile ferate etc.).

Aceste analize efectuate riguros şi ştiințific (în sensul că au surprins nu numai semnificațiile, ci şi cauzele acestor infracțiuni) au început să-şi afle concretizarea în actele normative de care societatea

românească actuală are nevoie pentru a face față avalanşei infracțiunilor de acest tip.

Varietatea infracțiunilor cuprinse în Tilul VI al Codului Penal în vigoare a determinat împărțirea lui în capitole, ținând seama de criteriul valorilor lezate prin săvârşirea infracțiunilor prevăzute în fiecare din următoarele capitole:

➊ ***Infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul***
➋ ***Infracțiuni care împiedică înfăptuirea justiției***
➌ ***Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate***
➍ ***Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru unele activități reglementate de lege***

Nota! Pentru pregatirea acestui modul a se vedea, I.Vasiu, Drept penal-partea speciala, ed Albastra, Cluj-Napoca, 2007

MODUL VII

VII. Infracțiuni de fals

Prin “fals”, în accepțiunea sa largă, se înțelege orice alterare adusă adevărului[17].

Legea penală nu incriminează, însă, orice minciună, orice denaturare a adevărului, a realității, ci numai atunci când aceasta aduce atingere uneia dintre valorile sociale cărora ea le asuigură protecția. În acelaşi timp, legea penală nu atribuie denumirea de infracțiune de fals tuturor infracțiunilor care constau într-o alterare a adevărului, ci numai celor în care minciuna, denaturarea realității constituie un ***scop*** şi aduce, prin ea însăşi, atingere încrederii publice, care este un interes social; ea restrânge sfera noțiunii de fals la acțiunile de contrafacere sau de alterare a unor bunuri, semne sau înscrisuri cu valoare probatorie şi care se bucură ca atare - datorită unei necesități sociale - de încredere publică[18].

Infracțiunile de fals au fost de timpuriu reglementate în legislația noastră scrisă. Falsul, denumit în Pravila lui Vasile Lupu sau în Îndreptarea legii "vicleşug" sau "înşelăciune", era infracțiunea ce consta în plăsmuirea unui document sau alterarea voită a adevărului în documente sau în alte instrumente juridice (măsuri, semne de hotar etc.)[19].

Față de Codul penal din 1936, care prevedea infracțiunile de fals în Titlul IX al Părții speciale, intitulat ***Crime şi delicte contra intereselor publice*** (denumire vagă şi imprecisă, ce nu oferea nici o indicație precisă cu privire la valorile sociale specifice ocrotite), actuala reglementare, dând dovadă de o mai bună concizie şi

---

[17] Din fr. **faux** - care nu este conform adevărului, realității - vezi în Le dictionnaire de notre temps, Hachette, Paris, 1988, pag. 569.

[18] A se vedea, pe larg, M. Patin, P. Caujolle, M. Aydalot, J.-M. Robert, Droit penal général et legislation pénale appliquée aux affaires, Presses universitaires de France, Paris, 1969, pag. 128-145 (Faux et usage de faux); T. Vasiliu, D. Pavel, ş.a., op. cit., vol. II, pag. 205 (apud H. Donnedieu de Vabres, Essai sur la notion de prejudice dans la théorie générale de faux documentaire, Paris, 1943, pag. 31).

[19] A se vedea, pe larg, Istoria dreptului românesc, tratat, vol. I, op. cit., pag. 444.

sistematizare, prevede în cadrul Titlului VII, denumit ***Infracțiuni de fals***, următoarele trei subgrupe de infracțiuni:

1. Falsificarea de monede, timbre sau alte valori;
2. Falsificarea isntrumentelor de autentificare sau de marcare;
3. Falsuri în înscrisuri

Nota! Pentru pregatirea acestui modul a se vedea, I.Vasiu, Drept penal-partea speciala, ed Albastra, Cluj-napoca, 2007; a se vedea si I.Vasiu, L.Vasiu, Afaceri electronice, aspecte legale, tehnice si manageriale, Ed.Albastra, Cluj-Napoca, 2007, pentru infractiunile de fals prevazute in Legea nr. 365/2002

MODUL VIII

VIII. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială

Relațiile de conviețuire socială între oamani au fost privite ca ceva însemnat, ca o țesătură organică şi gradată, iar normele ce le reglementau stabilite într-o ierarhie, în care cele juridice ocupau un loc important (ele n-au sufocat ci, dimpotrivă, au fost cele ce au îndrumat şi apărat aceste relații, norme acceptate de toți, căci înțelepciunea românească, sintetizând reglementările vechiului drept românesc spune: "*Fieştecare în parte şi toți împreună, trebuie să ne supunem la legile ce de obşte sunt pentru toți*").

În condițiile vieții contemporane, care, aşa cum arăta Eugen Ionescu, a "devenit deosebit de complexă şi complicată", aceste relații sunt ocrotite prin mijloace diverse (de drept civil, administrativ, penal etc.)

În Titlul IX din Partea specială a Codului penal în vigoare au fost reunite, într-o grupă separată de infracțiuni, faptele de mare gravitate care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială, grupă care cuprinde următoarele subgrupe de infracțiuni:

❶ ***Infracțiuni contra familiei***;
❷ ***Infracțiuni contra sănătății publice***;
❸ ***Infracțiuni privitoare la asistența celor în primejdie***;
❹ ***Alte infracțiuni care aduc atingere***.

MODUL IX

IX. Infracțiuni la regimul stabilit pentru anumite activități economice

Dacă înainte de decembrie 1989, conform Constituției României din 1965 (vezi art. 5 şi 13), economia națională a României era o economie socialistă, bazată pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, economie pe care o organiza, o planifica şi o conducea statul socialist român, în societatea românească de astăzi economia de piață (mai bine zis, tranziția spre această formă) aparține tuturor şi nimănui. Ea este, aşa cum bine se exprima un economist contemporan, un "*spațiu saturat de interconexiune şi presurizare de interese prin care se închid reglaje vitale ale societății, aşa cum prin măduva spinării se buclează reacții neconştientizate ale organismului*".

În prezent, activitatea economică din România include şi nu exclude "reacțiile cerebralizate" ale statului. Statul a devenit conştient că economia reprezintă "un calculator fără greş", care recompensează valoarea şi sancționează nonvaloarea cu o probitate şi un discernământ prin care devansează cu mult orice subiect sau instanță umană[20].

Printre măsurile pe care statul le ia pentru sănătatea acelui "organ cerebral" care este activitatea economică sunt şi normele prevăzute în Titlul VIII al Codului penal în vigoare, denumit ***Infracțiuni la regimul stabilit pentru anumite activități economice***.

Denumirea este justificată dacă avem în vedere că majoritatea infracțiunilor privind domeniul economic (şi acestea nu sunt puține) sunt prevăzute în legi speciale, iar în Codul penal numai nouă infracțiuni (vezi art. 295-302 C. pen.), legiuitorul având în considerare schimbările rapide ce pot surveni în domeniul economic şi care pot să determine dese modificări ale textelor de lege

[20] A se vedea, pe larg, N. Murgu, *"Economia de piață, o mare invenție a societății umane"*, Ed. Tehhnică, Bucureşti, 1993.

incriminatoare. Prin urmare, cele nouă infracțiuni ce fac obiectul acestui titlu "*prezintă, în concepția legiuitorului, caracter de permanență sub raportul pericolului social şi reprezintă, oarecum, interesele de ansamblu ale economiei naționale*"[21].

Acest caracter de permanență exista întradevăr înainte de 1989, dar în condițiile în care se desfăşoară astăzi activitatea economică, el este sub semnul întrebării.

În Titlul VIII din partea specială a Codului penal sunt incluse infracțiuni privitoare la ***circulația produselor industriale şi agricole*** (specula), ***probitatea operațiilor economice*** (înşelăciunea la măsurătoare, înşelăciunea cu privire la calitatea produselor, concurența neloială),

MODUL X

X. Considerații asupra infracțiunilor contra capacității de apărare a României

Apărarea națională cuprinde ansamblul de măsuri şi activități adoptate şi desfăşurate de statul român în scopul de a garanta suveranitatea națională, independența şi unitatea statului, integritatea teritorială a țării şi democrația constituțională.

Activitățile privind apărarea națională sunt asigurate şi duse la îndeplinire de către autoritățile publice, potrivit competențelor stabilite prin Constituție şi legile țării[22].

[21] Vezi O. Loghin, T. Toader, op. cit., pag. 477 (apud V. Dongoroz, S. Kahane, ş.a., op. cit., vol. IV, pag. 480).

[22] Vezi Legea apărării naționale a României, nr. 4/1 iulie 1994 (publicată în M. .Of. nr. 17/7 iulie 1994), art. 1 şi 2.

Potrivit art. 52 alin. 1 din Constituția României din 1991, "*cetățenii României au dreptul şi obligația să apere România*". În alin. 2 al aceluiași articol se precizează că "*serviciul militar este obligatoriu pentru bărbații cetățeni români care au împlinit vârsta de 20 de ani, cu excepția cazurilor prevăzute de lege*", aceştia putând fi incorporați până la vârsta de 35 de ani.

XI. Infracțiuni contra păcii şi omenirii

În cadrul Capitolului al XI-lea al Codului penal în vigoare sunt incriminate aceste fapte care aduc atingere celor mai de preț valori ale popoarelor: pacea şi omenia. România a adoptat în 1950 legea pentru apărarea păcii (Legea nr. 9/1950), prin care se sancționau cu asprime faptele care primejdiau pacea popoarelor. Dispozițiile acestei legi, cu unele modificări au stat la baza incriminărilor din Capitolul XI al Codului penal în vigoare (art. 356-360 C. pen.).

În această grupă sunt cuprinse cinci infracțiuni:

- ***propaganda pentru război;***
- ***genocidul;***
- ***tratamentele neomenoase;***
- ***distrugerea unor obiecte şi însuşirea unor valori;***
- ***distrugerea, jefuirea sau însuşirea unor valori culturale,***

al căror ***obiect juridic*** constă în relațiile social-juridice referitoare la asigurarea coexistenței paşnice între popoare şi respectarea dreptului la existență a membrilor unei colectivități sau a unui grup național, etnic, rasial sau religios.

Faptele de ***genocid*** au fost incriminate pentru prima dată în art. 231^2 din C. pen. anterior, în urma ratificării de către țara noastră a Convenției cu privire la genocid, din 9 decembrie 1948 (Decretul nr. 236/1950); textul privitor la ***tratamente neomenoase*** a fost introdus ca urmare a obligațiilor asumate de țara noastră prin aderarea la Convenția de la Geneva din 12 august 1949 pentru ameliorarea soartei răniților şi bolnavilor şi pentru tratamentul prizonierilor de război (ratificate de țara noastră la 25 mai 1954, prin Decretul nr. 183/1954); textul privitor la ***distrugerea unor obiecte şi însuşirea unor valori*** a fost introdus ca urmare a ratificării de țara noastră (la 25 mai 1954) a Convenției de la Geneva din 12 august 1949; textul privitor la ***distrugerea, jefuirea sau însuşirea unor valori culturale*** a fost introdus în legislația noastră ca urmare a obligațiilor asumate de țara noastră în urma aderării la Convenția de la Haga din 14 mai 1954 (ratificată prin Decretul nr. 605/28 ianuarie 1958)[23].

Prin valorile sociale ocrotite, deci prin ***obiectul juridic***, infracțiunile prevăzute în ultimul capitol al Codului penal ar fi putut fi aşezate înaintea infracțiunilor contra securității statului; s-a ținut, însă, seama de faptul că în structura acestor infracțiuni

[23] A se vedea şi Gr. Geamănu, Drept internațional penal şi infracțiunile internaționale, Ed. Academiei RSR, Bucureşti, 1977, pag. 143 şi urm.; V. Dongoroz, S. Kahane, ş.a., op. cit., vol. IV, pag. 913-959.

sunt absorbite, aproape în toate cazurile, fapte incriminate în mod distinct în textele altor articole (infracțiuni contra persoanei, infracțiuni contra patrimoniului) şi astfel au fost aşezate după aceste grupe. Este şi motivul pentru care facem o analiza

ANEXA

Practică judiciară

Omor calificat. Premeditare

Cuprins pe materii: *Drept penal. Partea specială. Infracțiuni contra persoanei. Infracțiuni contra vieții, integrității corporale şi sănătății. Omuciderea*

Indice alfabetic: *Drept penal*
- omor calificat
- premeditare

C. pen., art. 174, art. 175 alin. (1) lit. a)

Premeditarea, în sensul dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. a) C. pen., presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: luarea rezoluției infracționale trebuie să preceadă cu un interval de timp acțiunea agresivă, chibzuirea infractorului trebuie să fie suficientă, iar hotărârea luată anterior trebuie să se concretizeze în anumite activități de pregătire, de natură a înlesni săvârşirea infracțiunii. În consecință, dacă între momentul luării rezoluției infracționale de a ucide victima şi săvârşirea infracțiunii de omor a trecut un interval de timp care a fost mai îndelungat decât cel obişnuit, iar infractorul a conceput un plan de realizare a rezoluției infracționale, prin care a reuşit, folosindu-se de o altă persoană, să atragă victima la o oră târzie din noapte, într-un loc retras, necirculat, unde a ucis-o, fapta constituie omor calificat săvârşit cu premeditare.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 1910 din 25 mai 2009

Prin sentința penală nr. 159 din 21 octombrie 2008, pronunțată de Tribunalul Buzău, a fost condamnat inculpatul B.C. la pedeapsa de 18 ani închisoare şi 6 ani interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 alin. (1) lit. a), b) şi e) C. pen., precum şi la pedeapsa complementară a degradării militare, pentru săvârşirea infracțiunii de omor calificat, faptă prevăzută în art. 174, art. 175 alin. (1) lit. a) şi i) C. pen., cu aplicarea art. 37 alin. (1) lit. a) din acelaşi cod.

S-a revocat liberarea condiționată pentru restul de pedeapsă de 305 zile închisoare rămas neexecutat dintr-o pedeapsă anterioară de 2 ani închisoare aplicată inculpatului prin sentința penală nr. 390 din 28 iunie 2005 a Judecătoriei Râmnicu Sărat, iar în baza art. 61 alin. (1) C. pen. s-a dispus contopirea pedepsei de 18 ani închisoare cu restul de pedeapsă de 305 zile închisoare, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa de 18 ani închisoare, sporită cu 6 luni, în total 18 ani şi 6 luni.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut, în esență, următoarea situație de fapt :

Inculpatul B.C. era în relații de duşmănie cu victima R.Ş., în vârstă de 83 de ani, întrucât în anul 2004, aceasta l-a indicat pe inculpat ca principalul suspect al unei infracțiuni de furt, el fiind cercetat de poliție.

Pe fondul acestor relații tensionate, în ziua de 20 ianuarie 2005, inculpatul a lovit-o pe R.Ş., producându-i leziuni pentru a căror vindecare au fost necesare 50-55 zile de îngrijiri medicale.

Pentru această faptă inculpatul a fost condamnat de Judecătoria Râmnicu Sărat, prin sentința penală nr. 390 din 28 iunie 2005, la pedeapsa de un an închisoare în temeiul art. 181 C. pen., dispunându-se revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei de un an, inculpatul executând 2 ani închisoare în perioada 5 mai 2006 - 4 iulie 2007, când s-a liberat condiționat cu un rest de pedeapsă de 305 zile închisoare.

La scurt timp după ce a fost liberat, respectiv la data de 6 iulie 2007, inculpatul a consumat băuturi alcoolice la un magazin alimentar din satul natal, împreună cu un grup de săteni, context în care a afirmat că a făcut puşcărie pentru că R.Ş. „i-a distrus viața.”

Întors în domiciliu în jurul orelor 22,30, inculpatul a trimis-o pe mătuşa sa M.A. să o strige pe victima R.Ş., cu scopul de a o determina să iasă din locuință.

Victima a fost anunțată că au intrat vitele în tarlaua cu porumb, proprietatea acesteia, împrejurare în care din casă au ieşit R.P. şi R.Ş. Întrucât R.P. se deplasa cu greutate, spre locul indicat s-a îndreptat numai victima, aceasta dispărând fără urmă în lanul de porumb, fiind găsită a doua zi moartă, stabilindu-se că a fost victima unei agresiuni.

Din raportul medico-legal de necropsie a rezultat că moartea acesteia s-a datorat hemoragiei meninge difuze în cadrul unui politraumatism toracic cu fracturi de stern şi coaste bilateral, rupturi pleurale şi hemotorace consecutiv, traumatism abdomino-pelvin cu infiltrat sanghin mezenteric şi ruptură renală cu hematom retro-peritoneal, apreciindu-se că leziunile au fost produse prin lovire repetată cu corpuri contondente şi cu legătură de cauzalitate directă cu decesul.

Curtea de Apel Ploieşti, Secția penală şi pentru cauze cu minori şi de familie, prin decizia nr. 31 din 4 martie 2009, a admis apelul declarat de inculpat, a desfiinţat în parte sentinţa în latura penală, a descontopit pedeapsa principală rezultantă în componentele sale, a înlăturat de la încadrarea juridică a infracțiunii de omor calificat prevăzută în art. 174, art. 175 alin. (1) lit. a) şi i) C. pen., agravanta prevăzută de lit. a) („cu premeditare”) şi a menţinut pedeapsa de 18 ani închisoare.

Totodată, a fost înlăturat sporul de 6 luni închisoare, urmând ca după contopirea pedepsei principale cu restul de pedeapsă de 305 zile închisoare revocat, inculpatul să execute pedeapsa principală de 18 ani închisoare.

Referitor la înlăturarea agravantei prevăzute în art. 175 alin. (1) lit. a) C. pen., instanța de apel a reținut că nu există dovezi certe că inculpatul şi-ar fi pregătit crima, alegându-şi locul, momentul şi arma crimei, pândind victima sau strângând informații.

Or, pentru a se reține agravanta „cu premeditare” este necesar să se constate că persoana în cauză a luat hotărârea omorului cu mult timp înainte pentru a avea posibilitatea să reflecteze asupra împrejurărilor, locului şi momentului, iar în acest timp să fi întreprins acțiuni specifice de pregătire, împrejurări care nu rezultă din probele administrate.

Cu privire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a apreciat că sporul de 6 luni închisoare, aplicat de judecătorul fondului pentru „marcarea” recidivei, prevăzute în art. 37 alin. (1) lit. a) C. pen., dar şi a concursului prevăzut în art. 34 din acelaşi cod, nu se justifică, deoarece nu s-a aplicat pedeapsa maximă prevăzută de textul sancţionator.

Împotriva acestei decizii au declarat recurs procurorul şi inculpatul.

Procurorul critică hotărârea instanței de apel pentru nelegalitate şi netemeinicie, învederând că este incident cazul de recurs prevăzut în art. 385^9 alin. (1) pct. 17 C. proc. pen. - faptei i s-a dat o greşită încadrare juridică, iar sporul de 6 luni închisoare era justificat, motiv pentru care s-a solicitat casarea deciziei penale nr. 31 din 4 martie 2009 şi menţinerea sentinţei penale nr.159 din 21 octombrie 2008.

Inculpatul a criticat hotărârile pronunțate pentru nelegalitate, invocând motivul de recurs prevăzut în art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen., solicitând

achitarea în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) combinat cu art. 10 alin. (1) lit. c) C. proc. pen., întrucât fapta nu a fost comisă de inculpat.

Recursul declarat de procuror este fondat, iar recursul formulat de inculpat nu este întemeiat.

Cu privire la recursul declarat de procuror:

Premeditarea nu este definită de lege, fiind enunțată doar ca o circumstanță de calificare în art. 175 alin. (1) lit. a) C. pen.

Pentru existența premeditării, ca circumstanță agravantă a infracțiunii de omor, este necesar îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) luarea rezoluției infracționale trebuie să preceadă cu un oarecare interval de timp acțiunea agresivă;

b) chibzuirea infractorului trebuie să fie suficientă;

c) hotărârea luată anterior trebuie să se concretizeze în anumite activități de pregătire care trebuie să fie de natură a înlesni săvârşirea infracțiunii (obținerea de informații în legătură cu victima, pândirea acesteia, procurarea de mijloace sau căutarea de complici).

În speță, aceste cerințe sunt îndeplinite, din probele administrate în ambele faze ale procesului penal rezultând că inculpatul a premeditat comiterea infracțiunii şi nu a acționat spontan, sub stăpânirea unui impuls de moment.

Hotărârea de a o ucide pe victima R.Ş. a fost luată de inculpat într-un anumit interval de timp care a fost mai îndelungat decât cel obişnuit (*morasu habens*), încă din perioada în care executa o pedeapsă privativă de libertate în urma unor alte conflicte violente cu victima, iar după revenirea la domiciliu a afirmat în prezența mai multor martori că o va omorî pe R.Ş., deoarece i-a distrus viața şi a făcut închisoare din cauza ei.

Obsesia inculpatului de a se răzbuna pe victimă, ca stare psihică anormală care are ca efect alterarea gândirii, este compatibilă cu premeditarea.

În realizarea scopului propus, inculpatul a conceput un plan de realizare a rezoluției infracționale, s-a folosit de mătuşa sa M.A. (persoană cu deficiențe psihice) pe care a convins-o să relateze victimei o situație nereală, dar credibilă (şi anume, că au intrat nişte vite pe un teren cultivat cu porumb) şi a reuşit să o atragă într-un loc retras, necirculat, la o oră târzie din noapte, înlesnind comiterea infracțiunii.

După ce victima s-a îndepărtat de casă, inculpatul a urmărit-o, a pândit momentul în care aceasta a intrat în lanul de porumb şi a atacat-o prin surprindere, aplicându-i în mod repetat multiple lovituri în zonele vitale ale corpului.

În consecință, atâta vreme cât din probele administrate rezultă că inculpatul a meditat cu privire la săvârşirea faptei, asupra locului şi mijloacelor de răzbunare, la posibilitățile de comitere şi la consecințele legate de hotărârea luată,

infracțiunea de omor a fost comisă în condițiile premeditării, prevăzută în art. 175 alin. (1) lit. a) C. pen.

Referitor la sporul de 6 luni închisoare aplicat, se reține că instanța de fond a procedat corect.

Aplicarea pedepsei rezultante pentru întreaga pluralitate infracțională se realizează prin contopirea pedepsei pentru noua infracțiune cu pedeapsa neexecutată aplicată prin hotărârea anterioară de condamnare definitivă. Pentru aceasta, se parcurg două momente. În primul moment, instanța determină pedeapsa de bază, stabilind care dintre cele două pedepse (cea fixată pentru noua infracțiune sau cea rezultată din condamnarea anterioară) este mai grea, iar în al doilea moment, care este facultativ, instanța poate adăuga un plus la pedeapsa de bază, dacă apreciază că aceasta este neîndestulătoare. În acest caz, pedeapsa rezultată va fi alcătuită din două componente: pedeapsa de bază şi plusul, care are caracter de spor, iar pedeapsa finală va fi o pedeapsă rezultantă, aşa cum bine a procedat instanța de fond.

În raport cu considerentele expuse, recursul formulat de procuror este întemeiat.

Cu privire la recursul declarat de inculpat:

Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpatului, pe baza probelor administrate în cauză, aspecte verificate şi de instanța de apel, care a ajuns la aceeaşi concluzie, în sensul că inculpatul este autorul uciderii victimei R.Ş.

Este adevărat că inculpatul a negat comiterea infracțiunii (atitudine pe care a adoptat-o şi în cauza în care a fost judecat şi condamnat definitiv pentru infracțiunea de vătămare corporală având ca parte vătămată tot pe R.Ş.), susținând că în seara zilei de 6 iulie 2007 a fost în sat, a cumpărat țigări şi a revenit în domiciliu în jurul orelor 18,40 şi nu a mai ieşit până a doua zi dimineața, când a fost ridicat de organele de poliție.

Susținerea inculpatului este infirmată de toate celelalte probe aflate la dosar.

Martorul R.P. confirmă că soția sa (victima R.Ş.) a fost strigată la poarta casei de M.A., care a determinat-o să se îndrepte spre o tarla de porumb, acolo unde a fost ucisă. Relevantă pentru stabilirea vinovăției inculpatului este declarația martorei C.M. din care rezultă că l-a văzut pe inculpat în sat, în jurul orelor 22,30 - 23,00, acesta era agitat şi a afirmat față de ea şi de sora lui că a omorât-o pe R.Ş.

Raportul de expertiză biocriminalistică evidențiază că pe inelul ridicat de la inculpat s-au identificat urme de sânge uman, iar completarea raportului medico-legal de necropsie confirmă că unele leziuni prezentate de victimă în zona facială, în raport de formă şi dimensiuni, puteau fi produse prin lovire cu pumnul, având pe deget inelul metalic.

Procesul-verbal încheiat la data de 7 iulie 2007, orele 12,30, imediat după descoperirea victimei, atestă că la cercetarea de la locul faptei a fost folosit un câine de urmă care a condus fără ezitare din imediata apropiere a cadavrului în curtea casei inculpatului.

În consecinţă, declaraţiile martorilor audiaţi în cauză, constatările medico-legale şi expertiza efectuată evidenţiază că autorul uciderii victimei R.Ş. este inculpatul.

Faţă de considerentele ce preced, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a admis recursul declarat de procuror împotriva deciziei penale nr. 31 din 4 martie 2009, a casat decizia penală atacată şi a menţinut sentinţa penală nr. 159 din 21 octombrie 2008, respingând, ca nefondat, recursul declarat de inculpatul B.C.

Pruncucidere. Stare de tulburare pricinuită de naştere

Cuprins pe materii: *Drept penal. Partea specială. Infracţiuni contra persoanei. Infracţiuni contra vieţii, integrităţii corporale şi sănătăţii. Omuciderea*

Indice alfabetic: *Drept penal*

- pruncucidere

C. pen., art. 177

Potrivit art. 177 C. pen., constituie infracţiunea de pruncucidere uciderea copilului nou-născut, săvârşită imediat după naştere de către mama aflată într-o stare de tulburare pricinuită de naştere. Prin „stare de tulburare pricinuită de naştere", în sensul art. 177 C. pen., se înţelege acea formă de disoluţie a funcţiilor conştiinţei care depăşeşte prin gravitatea şi intensitatea ei tulburarea acceptabilă sau normală, suportată de către majoritate mamelor, instalându-se spontan ca urmare a unor condiţii de excepţie intervenite în procesul naşterii.

Tulburările pricinuite de naştere, avute în vedere de legiuitor atunci când a incriminat în art. 177 C. pen. pruncuciderea, ca formă a omorului care atrage o răspundere penală atenuată, sunt tulburările de natură psiho-patologică, cum ar fi psihoza puerperală clasică, psihoza maniaco-depresivă, tulburările schizofreniforme. Nu pot fi considerate tulburări pricinuite de naştere, în sensul art. 177 C. pen., tulburările specifice naşterii, care încetează odată cu naşterea, şi nici manifestările emoţional-afective, determinate de stările conflictuale în care se găseşte mama care nu-şi doreşte copilul.

I.C.C.J., secţia penală, decizia nr. 176 din 22 ianuarie 2009

Prin sentința nr. 45 din 1 februarie 2008, pronunțată de Tribunalul Arad, Secția penală, în baza art. 177 C. pen., în urma schimbării încadrării juridice dată faptei prin rechizitoriu, din art. 174 raportat la art. 175 alin. (1) lit. a), c) şi d) şi art. 176 alin. (1) lit. a) C. pen., a fost condamnată inculpata T.T. la 4 ani închisoare pentru săvârşirea infracțiunii de pruncucidere.

Pe durata şi în condițiile prevăzute în art. 71 C. pen., s-a interzis inculpatei exercitarea drepturilor prevăzute în art. 64 alin. (1) lit. a) şi b) C. pen., mai puțin dreptul de a alege.

În temeiul art. 86^1 şi art. 86^2 C. pen., a fost suspendată executarea pedepsei, sub supraveghere, pe perioada termenului de încercare de 6 ani şi s-a atras atenția asupra dispozițiilor art. 86^4 C. pen., privind cazurile de revocare a suspendării.

Pentru a dispune în acest sens, prima instanță a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Tribunalul Arad, înregistrat la instanță la data de 11 septembrie 2007, a fost pusă în mişcare acțiunea penală şi trimisă în judecată inculpata T.T. pentru săvârşirea infracțiunii de omor calificat şi deosebit de grav, prevăzută în art. 174 raportat la art. 175 alin. (1) lit. a), c) şi d) şi art. 176 alin. (1) lit. a) C. pen. Prin actul de sesizare a instanței, în sarcina inculpatei s-a reținut că aceasta este căsătorită cu numitul T.I., din anul 1998, iar cei doi soți au împreună doi copii.

În cursul anului 2006, T.T. a rămas însărcinată, însă starea de graviditate nu a fost cunoscută de membrii familiei sale.

Faptul că inculpata a ascuns starea de graviditate de soțul ei este motivat de către aceasta prin împrejurarea că, în cursul anului 2006, ar fi avut o relație extraconjugală cu numitul C.

În cursul zilei de 23 aprilie 2007, inculpata T.T. a dat naştere, la domiciliu, unui nou-născut de sex feminin, naşterea având loc într-una din curțile casei, după care a luat nou-născutul şi l-a transportat în zona fermei viticole aparținând societății comerciale M., acest loc nemaifiind, în prezent, cultivat cu vie, iar zona nu este foarte circulată, probabilitatea de a întâlni alți consăteni fiind, astfel, redusă. În acest loc, inculpata a aşezat corpul nou-născutului, pe care l-a învelit într-un pantalon, din material textil, precum şi într-o plapumă, tot din material textil, după care a dat foc suprafeței respective de vegetație, focarul de incendiu fiind localizat la aproximativ 15 metri de locul unde aşezase copilul. Din cauza faptului că vegetația era uscată, iar vântul bătea în direcții variabile, flăcările s-au extins, astfel că o suprafață mai mare a respectivei vii a fost incendiată, flăcările fiind observate de către o persoană care a anunțat Inspectoratul pentru Situații de Urgență, în zonă deplasându-se lt. col. S.A. - comandantul Secției de Pompieri, care, împreună cu alte persoane, a localizat şi stins incendiul.

Din cuprinsul raportului de autopsie medico-legală, rezultă că moartea nou-născutului de sex feminin autopsiat a fost violentă, datorându-se intoxicației acute

cu monoxid de carbon, asociată cu leziuni de arsură de gradul II/III şi III/IV, localizate pe cap, faţă, membrele superioare şi inferioare, pe aproximativ 30-35% din suprafaţa corpului. Aşadar, în momentul derulării incendiului, nou-născutul era viu, fapt dovedit de cauza medicală a morţii (intoxicaţia acută cu monoxid de carbon, asociată cu leziunile de arsură).

Pentru a se stabili dacă inculpata a acţionat cu discernământ în momentul comiterii faptei, aceasta a fost supusă unei expertize medico-legale psihiatrice. Din raportul de expertiză medico - legală psihiatrică, rezultă că T.T. prezintă diagnosticul de „tulburare histrionică de personalitate. Stare depresivă reactivă. Intelect la limită”, astfel că discernământul acesteia a putut fi diminuat în momentul comiterii faptei pentru care este cercetată.

Din probele administrate în faza urmăririi penale, precum şi din probele administrate în cursul judecăţii, prima instanţă a reţinut următoarele:

În dimineaţa zilei de 23 aprilie 2007, fără a beneficia de asistentă medicală şi fără ca vreunul din membrii familiei să fie acasă, la domiciliul ei, inculpata a născut la termen un copil viu, de sex feminin, pe care l-a abandonat într-o fermă viticolă. Corpul fără viaţă al noului-născut a fost găsit în aceeaşi zi, cu vizibile leziuni produse prin ardere datorită faptului că vegetaţia din zonă fusese aprinsă, cauza principală a morţii fiind intoxicaţia acută cu monoxid de carbon.

În opinia instanţei de fond, inculpata nu a acţionat cu premeditare în momentul comiterii faptei, imediat după naştere, discernământul acesteia fiind diminuat pe fondul unei stări psiho-fizice anormale pricinuită de împrejurări adiacente procesului fiziologic al naşterii, explicabilă prin aceea că prezintă tulburare histrionică de personalitate care, combinată cu un potenţial intelectual slab - debilitate mintală la limita inferioară, toleranţă scăzută la frustrare şi indici de depresie, a condus-o la comiterea faptei cu scopul de a-şi menţine, în faţa familiei şi a membrilor comunităţii din care face parte, o imagine acceptabilă prin raportare numai la propria scară de valori sociale şi morale.

În final, prima instanţă a concluzionat că fapta inculpatei de a suprima viaţa noului-născut prin abandonarea acestuia în mediu toxic, pe fondul stării psiho-fizice produsă de împrejurări adiacente procesului fiziologic al naşterii, întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii de pruncucidere, prevăzută şi pedepsită de art. 177 C. pen.

Împotriva hotărârii Tribunalului Arad a declarat apel procurorul, solicitând desfiinţarea acesteia şi condamnarea inculpatei pentru infracţiunea reţinută în rechizitoriu, considerând greşită schimbarea de încadrare juridică dispusă de instanţa de fond.

Prin decizia nr. 129/A din 8 septembrie 2008 a Curţii de Apel Timişoara, Secţia penală, apelul procurorului a fost respins.

Împotriva deciziei, procurorul a declarat prezentul recurs, prin care a susținut că decizia penală nr. 129/A din 8 septembrie 2008 a Curții de Apel Timişoara şi sentința penală nr. 45 din 1 februarie 2008 a Tribunalului Arad sunt nelegale şi netemeinice, ambele statuând o încadrare juridică a faptei comise de către inculpată în discordanță cu dispozițiile normei de incriminare incidentă şi cu actele şi lucrările dosarului cauzei.

Având în vedere incidența cazului de casare prevăzut în art. 385 alin. (1) pct. 17 C. proc. pen., s-a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței penale nr. 45 din 1 februarie 2008 a Tribunalului Arad şi a deciziei penale nr. 129/A din 8 septembrie 2008 a Curții de Apel Timişoara şi, în urma rejudecării, condamnarea inculpatei pentru săvârşirea infracțiunii de omor calificat şi deosebit de grav, cu încadrarea juridică stabilită prin rechizitoriu, cu luarea în considerare la individualizarea pedepsei a circumstanțelor favorabile inculpatei.

Recursul procurorului este fondat.

Potrivit art. 177 C. pen., constituie infracțiunea de pruncucidere, fapta constând în uciderea copilului nou-născut, săvârşită imediat după naştere de către mama aflată într-o stare de tulburare pricinuită de naştere.

Este unanim acceptat în doctrină şi jurisprudență că prin „stare de tulburare pricinuită de naştere", în sensul art. 177 C. pen., se înțelege acea formă de disoluție a funcțiilor conştiinței care depăşeşte prin gravitatea şi intensitatea ei tulburarea acceptabilă sau normală, suportată de marea majoritate a mamelor, instalându-se totodată spontan ca urmare a unor condiții de excepție intervenite în procesul naşterii.

Oricât de mare, de gravă ar fi starea de tulburare a mamei care şi-a ucis copilul, dacă această stare nu este prilejuită de naştere fapta va constitui omor, iar nu pruncucidere.

Nu pot fi considerate tulburări pricinuite de naştere, în sensul art. 177 C. pen., tulburările specifice naşterii, care încetează odată cu naşterea, şi nici manifestările emoțional-afective determinate de stările conflictuale ori potențial conflictuale, în care se găseşte mama care nu-şi doreşte copilul. Tulburările pricinuite de naştere pe care Ie-a avut în vedere legiuitorul, când a incriminat fapta în art. 177 C. pen. ca o formă a omorului ce atrage o răspundere penală „atenuată", sunt tulburările de natură psiho-patologică, tulburările anormale, maladive, provocate de diverşi factori nocivi (psihoza puerperală clasică, psihoza maniaco-depresivă, tulburările schizofreniforme etc.).

Modul concret de săvârşire a faptei ori circumstanțele anterioare, concomitente sau ulterioare naşterii (ascunderea ori negarea sarcinii față de membrii familiei şi, în general, față de persoanele apropiate, neprezentarea la medic pentru luarea în evidență şi supravegherea evoluției sarcinii, crearea condițiilor pentru naşterea în condiții de singurătate, fără a apela la ajutorul

celorlalți membri ai familiei ori la ajutorul cadrelor medicale, retragerea în locuri izolate pentru a naşte, deplasarea în locuri izolate cu nou-născutul, locuri care oferă condiții adecvate suprimării vieții copilului, procurarea sau pregătirea unor obiecte necesare acțiunii etc.) sunt elemente de fapt care pot releva intenția de omor a nou-născutului de către mamă, eventual premeditarea, şi pot infirma existența intenției spontane de omor, intenție specifică infracțiunii de pruncucidere, deoarece aceasta se formează sub imperiul stării de tulburare, acțiunea de ucidere executându-se simultan sau în intervalul de timp cât persistă această stare.

Într-o decizie de îndrumare a fostului Tribunal Suprem, care îşi menține actualitatea, se arată că nu orice tulburare este de natură să justifice încadrarea juridică a faptei în infracțiunea de pruncucidere, ci numai tulburarea ivită în procesul naşterii sau consecutivă acesteia. Manifestările emoțional-afective determinate de situații neconvenabile mamei, cum ar fi părăsirea de către bărbatul cu care a întreținut relații intime, teama de părinți, concepții retrograde privind concepția naşterii, nu pot fi luate în considerare (decizia de îndrumare nr. 2 din 1976).

Din raportul de expertiză medico-legală şi completarea la acest raport nu rezultă că inculpata, în momentul comiterii faptei, se afla într-o stare de tulburare pricinuită de naştere, în sensul art. 177 C. pen., adică aceea stare care, în accepțiunea doctrinei şi jurisprudenței, reprezintă o formă de disoluție a funcțiilor conştiinței care depăşeşte prin gravitatea şi intensitatea ei tulburarea acceptabilă sau normală, suportată de marea majoritate a mamelor, instalându-se totodată spontan ca urmare a unor condiții de excepție intervenite în procesul naşterii.

În concluziile celor două acte medico-legale, existente la dosar, se arată că există „posibilitatea, pe tulburarea psihică de fond (tulburare histrionică de personalitate), actul naşterii să fi determinat o stare de tulburare psihică (în sensul unei tulburări pricinuite de naştere) cu îngustarea câmpului conştiinței, astfel încât sus-numita să fi acționat cu discernământ diminuat în momentul comiterii faptei.”

Uciderea copilului nou-născut cu discernământ diminuat nu echivalează cu uciderea copilului nou-născut, imediat după naştere, de către mama aflată într-o stare de tulburare pricinuită de naştere.

De altfel, în completarea raportului de expertiză medico-legală se menționează: „cu ocazia internării şi examinărilor medico-legale psihiatrice din perioada 2 mai 2007 - 7 mai 2007 nu s-au evidențiat semnele unei tulburări psihice pricinuite de naştere, ci s-a evidențiat tulburarea psihică de fond (tulburare histrionică de personalitate) şi o tulburare psihică acută (stare depresivă reactivă), cel mai probabil declanşată de contextul conflictual ulterior naşterii (anchetă, mediatizarea cazului, reacția familială, conştientizarea faptei), tulburare care s-a remis semnificativ pe parcursul spitalizării.”

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie mai reţine că, la data de 23 mai 2007, inculpata - fără a avea dificultăţi în rememorarea împrejurărilor săvârşirii faptelor - a condus echipa de cercetare penală pe tot parcursul urmat de la locul naşterii până la locul abandonării copilului şi, în prezenţa celor doi martori asistenţi, a menţionat organelor judiciare că a incendiat miriştea din preajmă.

De asemenea, din primul proces-verbal de cercetare la faţa locului rezultă că „potrivit constatărilor făcute de către pompieri, incendiul a avut ca sursă probabilă de aprindere o flacără, produsă de un chibrit sau o brichetă, conducând la arderea vegetaţiei uscate pe o parcelă de aproximativ 300 de metri pătraţi, împrejurarea determinantă a incendiului fiind acţiunea intenţionată a unei persoane”, planşele foto anexate oferind informaţii inclusiv despre focarul de incendiu.

Celelalte aspecte - rezultate din probele administrate - nu relevă existenţa stării specifice prevăzută în art. 177 C. pen.:

- uciderea copilului nu a fost „săvârşită imediat după naştere”, din concluziile raportului de autopsie medico-legală rezultând că acesta (născut viabil, viu, la termen) a trăit extrauterin aproximativ 24 de ore;

- intenţia de ucidere nu a fost spontană, ci premeditată, rezultând din aceea că inculpata a dus copilul la o distanţă apreciabilă de casă (circa 800 metri), într-o zonă izolată; a înfăşurat copilul în obiecte de îmbrăcăminte şi apoi într-o plapumă, obiecte uşor inflamabile (combustibile); a ascuns faţă de soţul său şi ceilalţi membri ai familiei, existenţa sarcinii, ştiind că aceasta poate fi rezultatul unor relaţii intime din afara căsătoriei;

- ulterior, inculpata a susţinut că i-a spus soţului că este însărcinată şi că ar vrea să dea copilul spre adopţie surorii sale care nu avea copii, aceste susţineri fiind însă infirmate de soţul său în cursul urmăririi penale şi în cursul judecăţii.

Susţinerea inculpatei potrivit căreia „copilul s-a născut mort” este infirmată de raportul de autopsie medico-legal şi buletinul anatomopatologic, iar eroarea în care pretinde că s-ar fi aflat cu privire la această situaţie vine în contradicţie cu experienţa anterioară, aceasta nefiind la prima naştere.

În consecinţă, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie constată că probatoriul administrat infirmă existenţa stării de tulburare în sensul art. 177 C. pen., ceea ce justifică critica procurorului cu privire la încadrarea juridică a faptei săvârşite de inculpată.

Dată fiind fragilitatea copilului nou-născut şi dependenţa lui aproape totală de persoana care l-a născut, mijloacele de violenţă ce se pot folosi împotriva lui pentru a realiza uciderea sunt, de regulă, de minimă intensitate.

Pe de altă parte, doctrinar şi jurisprudenţial, se admite că copilul nou-născut este, prin natura situaţiei lui, în neputinţă de a se apăra, iar cel care-i suprimă viaţa profită, implicit, de această stare.

Aceste aspecte juridice, coroborate cu fapta şi împrejurările săvârşirii acesteia de către inculpată, astfel cum rezultă din probatoriul administrat, relevă elementele constitutive ale infracţiunii de omor calificat şi deosebit de grav, în modalitatea normativă menţionată în rechizitoriu (art. 174 raportat la art. 175 alin. 1 lit. a, c şi d combinat cu art. 176 alin. 1 lit. a C. pen.), elementul subiectiv fiind intenţia directă în accepţiunea art. 19 alin. (1) pct. 1 lit. a) C. pen.

Astfel, fapta inculpatei T.T., constând în aceea că la data de 23 aprilie 2007, după ce a născut la termen un copil viu şi viabil, de sex feminin, l-a înfăşurat în obiecte de îmbrăcăminte şi cu o plapumă şi, deplasându-se într-un loc izolat aparţinând unei ferme viticole, l-a abandonat într-o zonă cu vegetaţie uscată şi apoi a incendiat vegetaţia respectivă, moartea copilului nou-născut fiind violentă şi datorându-se intoxicaţiei acute cu monoxid de carbon, asociată cu leziuni de arsură de gradul II/III şi III/IV, localizate pe cap, faţă, membre superioare şi inferioare, pe aproximativ 30-35% din suprafaţa corporală, întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii de omor calificat şi deosebit de grav prevăzută în art. 174 raportat la art. 175 alin. (1) lit. a), c) şi d) combinat cu art. 176 alin. (1) lit. a) C. pen.

Având în vedere cele reţinute, în temeiul art. 385^{15} pct. 2 lit. d) C. proc. pen., Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a admis recursul declarat de procuror împotriva deciziei nr. 129/A din 8 septembrie 2008 a Curţii de Apel Timişoara, Secţia penală, a casat decizia penală recurată şi sentinţa nr. 45 din 1 februarie 2008 a Tribunalului Arad, Secţia penală şi, rejudecând, a condamnat pe inculpata T.T. la pedeapsa de 5 ani închisoare pentru săvârşirea infracţiunii de omor calificat şi deosebit de grav, prevăzută în art. 174 raportat la art. 175 alin. (1) lit. a), c) şi d) combinat cu art. 176 alin. (1) lit. a) C. pen., cu reţinerea circumstanţei atenuante prevăzute în art. 74 alin. (2) C. pen., iar în baza art. 71 C. pen. a interzis inculpatei drepturile prevăzute în art. 64 alin. (1) lit. a) şi b) C. pen.

Trafic de persoane. Încadrare juridică. Circumstanţe agravante. Săvârşirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună. Publicitatea şedinţei de judecată. Declararea şedinţei secrete

Cuprins pe materii: *Drept penal. Partea specială. Infracţiuni prevăzute în legi speciale. Infracţiuni privind traficul de persoane*

Indice alfabetic: *Drept penal*

- trafic de persoane

C. pen., art. 75 alin. (1) lit. a)

Legea nr. 678/2001, art. 12 alin. (2) lit. a)

C. proc. pen., art. 290 alin. (2) şi (3)

1. În acord cu Deciziile nr. XVI din 19 martie 2007 şi nr. XLIX (49) din 4 iunie 2007, pronunțate de Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație şi Justiție, fapta inculpaților de a recruta, transporta şi caza victime majore, în aceleaşi condiții de loc şi de timp, prin înşelăciune, obligându-le la practicarea prostituției şi însuşindu-şi sume de bani provenite din practicarea prostituției de către victime fără acordul acestora, întruneşte elementele constitutive ale infracțiunii unice de trafic de persoane în forma continuată, prevăzută în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen.

2. Infracțiunea de trafic de persoane săvârşită de mai multe persoane împreună se încadrează în prevederile art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001. În acest caz, instanța nu poate reține în sarcina inculpaților şi circumstanța agravantă prevăzută în art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen., referitoare la săvârşirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună, întrucât săvârşirea faptei de mai multe persoanei împreună se regăseşte, ca element circumstanțial de agravare, în conținutul infracțiunii de trafic de persoane prevăzută în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, aceeaşi împrejurare neputând conduce la o dublă agravare a răspunderii penale.

3. În cazul infracțiunii de trafic de persoane majore prevăzută în art. 12 din Legea nr. 678/2001, instanța poate declara, în condițiile art. 290 alin. (2) C. proc. pen., şedință secretă pentru tot cursul judecării cauzei, în conformitate cu prevederile art. 290 alin. (3) din acelaşi cod.

I.C.C.J., secția penală, decizia nr. 2191 din 18 iunie 2008

1. Prin sentința nr. 426 din 27 septembrie 2007 a Tribunalului Argeş, Secția penală, s-a schimbat încadrarea juridică, în baza art. 334 C. proc. pen., privind pe inculpații T.F., T.A., T.I. şi T.M., din infracțiunea prevăzută în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001 şi art. 329 alin. (1) C. pen. cu aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (2) şi art. 33 lit. a) C. pen., iar pentru inculpatul T.F. şi a dispozițiilor art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen., în câte o singură infracțiune prevăzută în art. 329 alin. (1) C. pen., cu aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (2) C. pen., iar pentru inculpatul T.F. şi a dispozițiilor art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen.

A condamnat pe inculpații T.F., T.A., T.I. şi T.M. pentru săvârşirea infracțiunii de proxenetism prevăzută în art. 329 C. pen., cu aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (2) C. pen., iar pentru inculpatul T.F. şi a dispozițiilor art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen.

Examinând probele administrate, instanța a reținut, în esență, ca situație de fapt, că în perioada 2004 - 2005 inculpații T.F., T.A., T.I. şi T.M. au recrutat

părţile vătămate şi le-au transportat în Spania, unde le-au asigurat cazarea în apartamente închiriate. Părţile vătămate au practicat prostituţia fără a fi constrânse în acest sens, iar o parte din sumele încasate au fost expediate în ţară pe numele inculpaţilor.

2. Împotriva acestei sentinţe penale au declarat apel procurorul şi inculpaţii.

Procurorul a criticat hotărârea primei instanţe pentru următoarele motive: instanţa a apreciat în mod greşit probele administrate şi, în consecinţă, a schimbat încadrarea juridică a faptelor şi nu a reţinut în sarcina fiecăruia circumstanţa agravantă prevăzută în art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen.

Inculpaţii au criticat hotărârea primei instanţe pentru nelegalitate, în sensul că în mod greşit s-a reţinut în sarcina lor săvârşirea faptelor pentru care au fost condamnaţi, considerând că aceste fapte nu există şi, în consecinţă, au solicitat achitarea în baza dispoziţiilor art. 10 alin. (1) lit. a) C. proc. pen.

Examinând sentinţa supusă apelului din punct de vedere al motivelor invocate, în conformitate cu dispoziţiile art. 371 C. proc. pen., curtea de apel a constatat următoarele:

Inculpatul T.I. a recrutat pe părţile vătămate P.P. şi S.M. În acest scop, s-a deplasat la domiciliul acestora şi a afirmat că le va duce la muncă în Franţa sau Spania, precizând că este vorba de spălatul vaselor sau munci menajere. În aceeaşi perioadă, inculpatul T.I. a recrutat-o şi pe partea vătămata V.M., căreia aparent i-a oferit un loc de muncă la un restaurant din Spania.

La 3 septembrie 2004, inculpatul, după ce a procurat documente de identitate pentru părţile vătămate, a ieşit cu acestea din ţară. În Spania, părţilor vătămate li s-au luat paşapoartele, au fost cazate într-un apartament închiriat de inculpatul T.F. şi obligate să se prostitueze, în perioada 2004 - 2005 inculpatul realizând din activitatea infracţională suma de 2.482 de euro.

La începutul anului 2005, inculpatul T.A. a recrutat pe partea vătămată S.G., promiţându-i că îi va asigura un loc de muncă într-un restaurant din Spania. Inculpatul a transportat-o în Spania, achitând contravaloarea transportului. Aşa cum rezultă din declaraţia părţii vătămate, aceasta a fost cazată într-un apartament, unde locuiau şi alte femei provenite din România, obligate de inculpat să se prostitueze. Din declaraţia părţii vătămate rezultă că a practicat prostituţia aproximativ 10 luni, perioadă în care a obţinut suma de 60.000 de euro, bani pe care i-a dat inculpatului T.A. sau numitei E.F., care strângea banii pentru el. Acelaşi inculpat împreună cu inculpatul T.M. au recrutat, la începutul anului 2004, şi pe partea vătămată B.N. Partea vătămată a fost obligată să se prostitueze în condiţiile menţionate mai sus pentru celelalte părţi vătămate. Din declaraţiile acestei părţi vătămate rezultă că pentru inculpat se prostituau E.F., M.M., D.V. şi R.L. S-a stabilit că în numele inculpatului s-au efectuat din Spania 22 de transferuri băneşti, sumele totale fiind de 11.312 euro şi 983 USD.

Inculpatul T.F. a recrutat pe părțile vătămate P.l., E.E. şi B.N., cărora Ie-a promis locuri de muncă în agricultură. În realitate, ajunse în Spania, părțile vătămate au fost obligate să se prostitueze pentru inculpat. Relevantă este declarația părții vătămate E.E., care a arătat că s-a prostituat pentru inculpat şi a obținut în urma acestei activități suma de 35.000 de euro, bani pe care i-a înmânat inculpatului.

Din actele dosarului rezultă că, în perioada 2004 - 2005, inculpatul a avut cinci ieşiri în afara țării, iar pe numele lui s-au operat 17 transferuri băneşti, primind 11.505 euro şi 5.214 USD.

În ceea ce-l priveşte pe inculpatul T.M., din probele administrate rezultă că, în cursul lunii august 2004, a recrutat pe părțile vătămate B.C. şi G.S., promițându-le locuri de muncă oneste în Spania. Părțile vătămate, odată ajunse în această țară, au fost obligate să se prostitueze. Partea vătămată B.C. a declarat că a obținut din prostituție suma de 10.000 de euro pe care i-a înmânat-o inculpatului.

Prin urmare, susținerile inculpaților, potrivit cărora faptele reținute în sarcina lor nu există şi s-ar impune achitarea în baza dispozițiilor art. 10 alin. (1) lit. a) C. proc. pen., nu sunt fondate.

Apelul procurorului este fondat în ceea ce priveşte încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpaților.

Având în vedere situația de fapt expusă, precum şi Decizia nr. XVI din 19 martie 2007, pronunțată în interesul legii de Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație şi Justiție, rezultă că fiecare inculpat a comis, în concurs real, infracțiunea prevăzută în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen. şi, respectiv, infracțiunea prevăzută în art. 329 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., mai puțin inculpatul T.A., pentru care nu se pot reține dispozițiile art. 41 alin. (2) C. pen.

Totodată, apelul procurorului este fondat şi în ceea ce priveşte al doilea motiv invocat, în sensul că în mod greşit prima instanță nu a reținut în sarcina fiecărui inculpat circumstanța agravantă prevăzută în art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen. Aşa cum rezultă din probele administrate în cauză, infracțiunile au fost săvârşite de către inculpați împreună, aspect ce impune reținerea circumstanței agravante prevăzută în art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen.

Aşa fiind, prin decizia nr. 16/A din 19 februarie 2008, Curtea de Apel Piteşti, Secția penală şi pentru cauze cu minori şi de familie, a admis apelul declarat de procuror împotriva sentinței penale nr. 426 din 27 septembrie 2007, a înlăturat schimbarea încadrării juridice şi, în consecință:

- a condamnat pe inculpatul T.F. pentru săvârşirea infracțiunii prevăzute în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2), art. 37 alin. (1) lit. b) şi art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen. şi a infracțiunii prevăzute în art. 329

alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2), art. 37 alin. (1) lit. b) şi art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen.; a făcut aplicarea art. 33, 34 C. pen.;

- a condamnat pe inculpații T.I. şi T.M. pentru săvârşirea infracțiunii prevăzute în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) şi art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen. şi a infracțiunii prevăzute în art. 329 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) şi art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen.; a făcut aplicarea art. 33, 34 C. pen.;

- a condamnat pe inculpatul T.A. pentru săvârşirea infracțiunii prevăzute în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen. şi a infracțiunii prevăzute în art. 329 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen.; a făcut aplicarea art. 33, 34 C. pen.

A respins, ca nefondate, apelurile formulate de inculpați.

3. Împotriva acestei decizii penale au declarat recurs procurorul şi inculpații.

În recursul procurorului, decizia este criticată ca nelegală prin prisma cazului de casare prevăzut în art. 385^{9} alin. (1) pct. 17 C. proc. pen., solicitându-se, în baza art. 334 C. proc. pen., schimbarea încadrării juridice dată faptelor pentru toți inculpații în infracțiunea prevăzută în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., şi a art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen. pentru inculpatul T.F.

Cu ocazia dezbaterilor orale, reprezentantul parchetului şi-a extins motivele de recurs depuse în scris şi cu acela privind soluționarea cauzei la instanța fondului în condiții de nepublicitate, deşi niciuna dintre părți nu era minoră.

În recursurile inculpaților, decizia recurată a fost criticată, între altele, prin prisma cazului de casare prevăzut în art. 385^{9} alin. (1) pct. 17 C. proc. pen., iar în recursurile inculpaților T.A. şi T.I., şi prin prisma cazului de casare prevăzut în art. 385^{9} alin. (1) pct. 18 C. proc. pen.

Examinând actele şi lucrările dosarului, decizia recurată în raport cu motivele de critică invocate şi cu cazurile de casare sus-indicate, Înalta Curte de Casație şi Justiție, pentru următoarele considerente - relative la greşita încadrare juridică dată faptelor pentru toți inculpații - constată că recursurile declarate sunt fondate şi urmează a le admite ca atare în temeiul dispozițiilor art. 385^{15} pct. 2 lit. d) C. proc. pen.

A. a) Cu privire la recursul declarat de procuror, relativ la motivul de critică vizând soluționarea cauzei la instanța de judecată în condiții de nepublicitate şi, pe cale de consecință, solicitându-se casarea ambelor hotărâri şi trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță, Înalta Curte de Casație şi Justiție are în vedere nepertinența acestuia, întrucât prin încheierea de şedință de la termenul din 6 martie 2007 prima instanță, luând act de acordul iterat de reprezentantul parchetului şi apărătorii celor patru inculpați, a dispus în conformitate cu

prevederile art. 290 alin. (3) C. proc. pen. ca şedinţele de judecată să fie secrete pe „toată durata judecării cauzei la instanţa de fond."

b) Este fondată, însă, critica în sensul că faptelor imputate celor patru inculpaţi li s-a dat o greşită încadrare juridică - ceea ce atrage incidenţa în speţă a cazului de casare prevăzut în art. 385^9 alin. (1) pct. 17 C. proc. pen. şi care le profită şi recurenţilor inculpaţi în totalitate.

Cu titlu de premisă, se reţine că instanţa de apel a stabilit corect situaţia de fapt. Inculpaţii au recrutat, aşa cum se arată în decizie, au transportat şi au cazat în apartamente închiriate părţile vătămate, dar şi alte femei neidentificate, recrutarea făcându-se prin înşelăciune, în sensul că le vor ajuta să se angajeze fie ca muncitoare în agricultură, fie ca femei de serviciu sau chelneriţe în restaurante, în Spania. Ajungând la destinaţie, inculpaţii le-au luat paşapoartele, obligându-le să se prostitueze în favoarea lor şi însuşindu-şi sume importante de bani din activitatea de prostituţie desfăşurată fără acordul părţilor vătămate.

În raport cu această situaţie de fapt şi cu cele stabilite în interesul legii de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie prin Decizia nr. XVI din 19 martie 2007, încadrarea juridică corectă a faptelor săvârşite era numai în dispoziţiile art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen. pentru fiecare inculpat şi art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen. pentru inculpatul T.F.

Pentru existenta concursului real de infracţiuni, se arată în decizie, este necesar ca inculpaţii să acţioneze asupra altor persoane, fără a întrebuinţa constrângerea, în sensul îndemnului sau înlesnirii, tragerii de foloase din practicarea prostituţiei, recrutării sau traficării în acelaşi scop, prostituţia fiind practicată de bună voie de acele persoane, iar ulterior să acţioneze asupra aceloraşi persoane prin modalităţile arătate în art. 12 alin. (1) din Legea nr. 678/2001.

În speţă, părţile vătămate au fost de la bun început induse în eroare de inculpaţi în legătură cu activităţile pe care le vor desfăşura în Spania, iar ulterior au fost constrânse prin ridicarea paşapoartelor şi, astfel, lipsite de libertatea de a renunţa la acele activităţi. În niciun moment, rezultă din probele administrate în timpul procesului penal, părţile vătămate nu au fost de acord să practice prostituţia.

De asemenea, nu trebuiau aplicate dispoziţiile art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen. în ceea ce priveşte încadrarea juridică în infracţiunea de trafic de persoane, deoarece agravanta respectivă se regăseşte în incriminarea mai gravă din art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, neputându-se reţine un concurs între aceleaşi circumstanţe agravante.

În ceea ce-l priveşte pe inculpatul T.A., ar fi trebuit să se reţină la încadrarea juridică şi aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., deoarece rezultă din probatoriul administrat că a recrutat mai multe persoane, respectiv pe S.G., B.N. şi M.M. (împreună cu inculpatul T.M.), D.V. şi R.L. Acestea din urmă nu au putut fi

audiate în cauză, dar faptul că se prostituau pentru inculpat rezultă din declarațiile părților vătămate S.G. şi B.N., precum şi din declarația dată de inculpat la urmărirea penală. Această încadrare juridică este în acord cu Decizia dată în interesul legii de instanța supremă nr. XLIX din 4 iunie 2007.

B. a) Cu privire la recursurile declarate de inculpați, referitor la motivul de critică privind greşita încadrare juridică dată faptelor de instanța de apel, solicitându-se schimbarea acesteia într-o unică infracțiune prevăzută în art. 329 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., acesta este nepertinent, având în vedere considerațiile deja expuse cu ocazia evaluării motivelor de critică ale procurorului care au configurat că încadrarea juridică riguros corectă a faptelor celor patru recurenți era numai în dispozițiile art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen. pentru fiecare inculpat şi reținerea dispozițiilor art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen. pentru inculpatul T.F.

b) Nu este întemeiată nici critica relativă la incidența cazului de casare prevăzut în art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen. pretinsă de recurenții inculpați T.A. şi T.I., întrucât în speță nu există o contradicție esențială, necontroversată şi ireconciliabilă, între actele şi lucrările dosarului şi hotărârea judecătorească de condamnare pronunțată.

Din probele administrate, respectiv declarațiile părților vătămate, cele ale martorilor, situația intrărilor şi ieşirilor inculpaților din țară, procesele-verbale de recunoaştere de pe planşa fotografică, rezultă cu certitudine participația infracțională a acestor doi recurenți inculpați.

Astfel, inculpatul T.I. s-a ocupat personal de recrutarea părților vătămate P.P. şi S.M., deplasându-se la domiciliul acestora în prezența martorului A.C. În discuțiile purtate cu părinții părților vătămate, martorii S.N. şi N.S., inculpatul a afirmat că le va duce pe fete la muncă în Franța sau Spania, precizând că este vorba de spălatul vaselor sau munci menajere. În aceeaşi perioadă, a fost recrutată şi partea vătămată V.M., căreia i s-a oferit de către inculpatul T.I. un loc de muncă la un restaurant din Spania, promisiune nesinceră.

Inculpatul a procurat documentele de identitate pentru P.P. şi S.M., iar la 3 septembrie 2004, împreună cu acestea şi V.M., au ieşit din țară. În Spania, părților vătămate li s-au luat paşapoartele, au fost cazate într-un apartament închiriat de inculpatul T.F. şi obligate să se prostitueze. Pe numele inculpatului s-au înregistrat şapte transferuri băneşti în valoare totală de 2.482 de euro.

Concomitent, în sarcina inculpatului T.A. se reține că la începutul anului 2005 a recrutat pe S.G., promițându-i că îi va asigura un loc de muncă într-un restaurant, astfel că împreună cu aceasta şi E.F. s-au deplasat în Spania, inculpatul achitând contravaloarea transportului.

Partea vătămată precizează că a fost cazată într-un apartament, unde locuiau şi alte femei provenite din România şi obligată de inculpat să se prostitueze,

practicând această activitate timp de 10 luni de zile şi realizând circa 60.000 de euro, bani pe care i-a dat direct inculpatului T.A. ori numitei E.F., cea care strângea banii pentru el.

Acelaşi inculpat şi inculpatul T.M. au recrutat la începutul anului 2004 şi pe B.N., din declaraţiile părţilor vătămate reieşind că pentru el se prostituau E.F., M.M., D.V. şi R.L. Pe numele inculpatului s-au efectuat din Spania 22 de transferuri băneşti, primind sumele totale de 11.312 euro şi 983 USD şi trimiţând 2.108 euro şi 1.036 USD.

Pentru considerentele expuse, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a admis recursurile declarate împotriva deciziei penale nr. 16/A din 19 februarie 2008, a casat în parte decizia recurată şi sentinţa penală nr. 426 din 27 septembrie 2007 şi, rejudecând în fond: în baza art. 334 C. proc. pen., a schimbat încadrarea juridică dată faptelor, din infracţiunile prevăzute în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001 şi art. 329 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 75 alin. (1) lit. a) şi art. 41 alin. (2) C. pen., în infracţiunea prevăzută în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., pentru inculpaţii T.F., T.I. şi T.M. şi, din infracţiunile prevăzute în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001 şi art. 329 alin. (1) C. pen., cu aplicarea art. 75 alin. (1) lit. a) C. pen., în cea prevăzută în art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen, pentru inculpatul T.A.;

în baza art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen., a condamnat pe inculpaţii T.I., T.M. şi T.A., iar în baza art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 37 alin. (1) lit. b) C. pen. şi art. 41 alin. (2) C. pen., a condamnat pe inculpatul T.F., menţinând restul dispoziţiilor hotărârilor atacate.

de mită. Persoană care are atribuţii de constatare şi de sancţionare a contravenţiilor

Cuprins pe materii: *Drept penal. Partea specială. Infracţiuni care aduc atingere unor activităţi de interes public sau altor activităţi reglementate de lege. Infracţiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul*

Indice alfabetic: *Drept penal*

- luare de mită

C. pen., art. 254 alin. (2)

Legea nr. 78/2000, art. 7 alin. (1)

Fapta persoanei care, în calitate de agent de poliţie, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, pretinde şi primeşte o sumă de bani, în scopul de a nu sancţiona cu amendă

contravențională persoana ce a săvârşit contravenții la regimul circulației pe drumurile publice, întruneşte elementele constitutive ale infracțiunii de luare de mită prevăzută în art. 254 alin. (2) C. pen. raportat la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, întrucât agentul de poliție constituie, în sensul art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, o persoană care are, potrivit legii, atribuții de constatare şi de sancționare a contravențiilor.

I.C.C.J., secția penală, decizia nr. 693 din 27 februarie 2009

Prin sentința penală nr. 585 din 28 noiembrie 2007, Tribunalul Satu Mare, în baza art. 254 alin. (2) C. pen. raportat la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 74 alin. (1) lit. a) şi art. 76 alin. (1) lit. c) C. pen., a condamnat pe inculpații S.C. şi N.S. pentru săvârşirea infracțiunii de luare de mită, la pedepse de câte un an închisoare.

În baza art. 81 C. pen., a dispus suspendarea condiționată a executării pedepselor de câte un an închisoare aplicate inculpaților, pe durata termenului de încercare de 3 ani, stabilit conform art. 82 C. pen.

În sarcina inculpaților s-au reținut următoarele:

În data de 9 februarie 2006, ora 16,40, denunțătorul P.I. s-a prezentat la parchet şi a formulat plângere penală împotriva unui echipaj de poliție de la Biroul Circulație Piteşti, întrucât aceştia i-au pretins o sumă de bani, cu scopul de a nu-i aplica o amendă contravențională.

În fapt, denunțătorul P.I., la data de 9 februarie 2006, orele 16,00, se deplasa cu autoturismul şi, în apropierea unei intersecții, a oprit autoturismul pentru a coborî martorul R.I. Imediat, a oprit în spatele său echipajul de circulație şi agentul de poliție, care se afla la volan, i-a solicitat permisul de conducere şi cartea de identitate a autovehiculului. Denunțătorul a susținut că nu avea asupra sa certificatul de înmatriculare al autoturismului.

Din declarația lui P.I. rezultă că agentul de poliție, identificat în persoana inculpatului S.C., i-a comunicat că a săvârşit trei contravenții, respectiv a oprit în apropierea intersecției, nu are asupra sa certificatul de înmatriculare al autoturismului şi a condus fără centură, astfel încât amenda este de 1.500.000 lei vechi sau „ne înțelegem."

De asemenea, acelaşi inculpat l-a întrebat unde lucrează, P.I. i-a răspuns că este pădurar, după care inculpatul l-a întrebat cât costă o căruță cu lemne. P.I. i-a răspuns că o căruță cu lemne costă 800.000 lei vechi. Încă o dată inculpatul a insistat față de denunțător dacă scrie în procesul-verbal „amendă" sau „ne înțelegem." Apoi, echipajul de poliție, în scopul fluidizării traficului circulației, s-a deplasat în zona R., unde a găsit un loc de parcare, denunțătorul fiind invitat să urmeze echipajul de poliție. În acel loc i s-a întocmit denunțătorului de către inculpatul N.S. procesul-verbal de sancționare contravențională, timp în care

denunțătorul, lângă autoturismul inculpaților, a continuat discuțiile cu inculpatul S.C., cu privire la posibilitatea de „înțelegere." Procesul-verbal a fost semnat de P.I., dar, a susținut el, nu a văzut ce sancțiune i s-a aplicat, întrucât nu i s-a înmânat o copie de pe acesta.

Denunțătorului i s-a înmânat permisul de conducere şi buletinul şi, potrivit înțelegerii anterioare, a plecat să facă rost de bani, el înțelegând prin expresia „ne înțelegem" că i se va aplica un avertisment dacă va da o sumă de bani.

Din declarația denunțătorului rezultă că suma pretinsă - indirect - era de 800.000 lei vechi, contravaloarea unei căruțe cu lemne, preț despre care a discutat cu inculpatul S.C. Tot denunțătorul a apreciat că suma de 800.000 lei vechi este prea mare, sumă care reprezenta de fapt jumătate din minimum amenzii de 1.500.000 lei vechi anunțată de inculpatul S.C., motiv pentru care s-a hotărât să le dea celor doi inculpați suma de 400.000 lei vechi.

În acest scop a formulat denunțul penal la parchet. Potrivit procesului-verbal, s-a procedat la înscrierea sumei de 400.000 lei vechi şi la constatarea flagrantă a infracțiunii.

Echipa operativă condusă de procuror, împreună cu denunțătorul, care avea asupra sa un reportofon digital, în cauză autorizându-se cu titlu provizoriu înregistrarea pe bandă magnetică a convorbirilor ce urmau a fi purtate între denunțător şi inculpați, s-a deplasat la locul unde fusese chemat denunțătorul cu banii.

Denunțătorul P.I. a purtat cu cei doi inculpați discuția redată în procesul-verbal de transcriere din 9 februarie 2006, din care rezultă că inculpatul S.C. l-a întrebat pe acesta dacă a venit să le dea „o căruță de lemne."

După înmânarea sumei de 400.000 lei vechi, i-a comunicat denunțătorului „ți-a trecut avertismentul ăla" şi, pentru convingere, l-a întrebat pe inculpatul N.S. dacă, într-adevăr, i-a trecut avertisment, acesta din urmă confirmându-i.

La solicitarea denunțătorului de a i se înmâna procesul-verbal, inculpatul N.S. i-a comunicat că nu i-l mai dă.

După primirea sumei, echipa operativă s-a apropiat de autoturismul în care se aflau cei doi inculpați şi, în prezența denunțătorului, s-a constatat că inculpatul

S.C. avea în mână două din bancnotele înseriate în sumă de 200.000 lei vechi, în timp ce inculpatul N.S. avea în buzunar această sumă.

În drept, fapta inculpaților S.C. şi N.S. care, în data de 9 februarie 2006, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, în calitate de agenți de poliție, având grade de subofițeri, au pretins şi primit suma de 400.000 lei vechi de la denunțătorul P.I., cu scopul de a nu-l sancționa cu amendă pentru un număr de 3 contravenții la regimul circulației rutiere, întruneşte elementele constitutive ale infracțiunii de luare de mită, prevăzută în art. 254 alin. (2) C. pen. raportat la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000.

La individualizarea judiciară a pedepselor aplicate instanța a avut în vedere criteriile prevăzute în art. 72 C. pen., după cum urmează:

- gradul de pericol social ridicat al faptelor de această natură, însuşi legiuitorul prin modalitatea de incriminare stabilind că astfel de fapte prezintă o periculozitate socială deosebită;

- modul şi împrejurările concrete în care a fost săvârşită fapta mai sus descrisă: inculpații au acționat în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu şi folosindu-se de calitatea specială în realizarea activității infracționale;

- valoarea mică a sumei care a făcut obiectul infracțiunii;

- împrejurarea că inculpații au avut o conduită ireproşabilă în familie şi societate anterior săvârşirii faptei, iar în relațiile de muncă au cunoscut o largă apreciere din partea colegilor şi superiorilor, împrejurare reținută ca şi circumstanță atenuantă prevăzută în art. 74 alin. (1) lit. a) C. pen.;

- limitele speciale de pedeapsă prevăzute în partea specială a Codului penal;

- posibilitățile concrete de reeducare ale inculpaților prin prisma situației lor juridice, a atitudinii manifestate în familie şi societate, precum şi a evaluării psiho-comportamentale reliefate de actele depuse la dosar.

Față de cele ce preced, făcând aplicarea dispozițiilor art. 76 alin. (1) lit. c) C. pen., tribunalul a aplicat pedepse sub minimul special, astfel că, în temeiul art. 345 alin. (1) şi (2) C. proc. pen., a aplicat fiecăruia dintre inculpați pedeapsa de un an închisoare.

În ce priveşte modalitatea de executare a pedepselor aplicate inculpaţilor, având în vedere faptul că aceştia nu au antecedente penale, au avut o atitudine bună în familie şi societate anterior săvârşirii faptei şi s-au comportat corespunzător pe parcursul judecăţii, instanţa a constatat că scopul pedepsei, prevăzut în art. 52 C. pen., poate fi atins şi fără privare de libertate, astfel că, în baza art. 81 C. pen., a dispus suspendarea condiţionată a executării pedepselor aplicate inculpaţilor, stabilind, totodată, termen de încercare de 3 ani, conform art. 82 C. pen.

Prin decizia nr. 96/A din 21 octombrie 2008, Curtea de Apel Oradea, Secţia penală şi pentru cauze cu minori, a respins, ca nefondate, apelurile declarate de inculpaţii S.C. şi N.S. împotriva sentinţei penale nr. 585 din 28 noiembrie 2007.

Împotriva deciziei penale a Curţii de Apel Oradea au declarat recurs, în termen legal, inculpaţii S.C. şi N.S., criticând-o pentru netemeinicie şi nelegalitate.

În esenţă, recurenţii inculpaţi S.C. şi N.S. au invocat, prin apărător, cazul de casare prevăzut în art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen. şi au solicitat admiterea recursurilor, casarea hotărârilor şi, în principal, trimiterea cauzei spre rejudecare la instanţa de prim control judiciar, iar în subsidiar, achitarea în baza art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 alin. (1) lit. d) C. proc. pen.

Recurenţii inculpaţi au arătat, de asemenea, că încadrarea corectă, în cazul în care se va constata existenţa vinovăţiei lor în săvârşirea vreunei fapte, ar fi cea de primire de foloase necuvenite, şi nu cea de luare de mită.

Examinând recursurile inculpaţilor prin prisma dispoziţiilor art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen., precum şi din oficiu în conformitate cu art. 385^9 alin. (3) C. proc. pen., Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie le constată nefondate pentru următoarele considerente:

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie consideră că, în cauză, prima instanţă de control judiciar a dat eficienţă dispoziţiilor art. 63 alin. (2) C. proc. pen. referitoare la aprecierea probelor şi a stabilit că fapta inculpaţilor S.C. şi N.S. care, în calitate de agenţi de poliţie, în timp ce exercitau atribuţiile de serviciu, au pretins şi primit suma de 400.000 lei vechi de la denunţătorul P.I., care săvârşise trei contravenţii la regimul circulaţiei pe drumurile publice, cu scopul de a nu-l sancţiona cu amendă, întruneşte atât obiectiv, cât şi subiectiv conţinutul incriminator al infracţiunii prevăzute în art. 254 alin. (2) C. pen. raportat la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 78/2000.

Din mijloacele de probă administrate, atât în cursul urmăririi penale şi în faza cercetării judecătoreşti, cât şi în apel - respectiv declaraţiile denunţătorului, probe de înseriere a sumei de 400.000 lei vechi, probe de sancţionare contravenţională, probe de constatare flagrant, declaraţii martori, declaraţii inculpaţi, procese-verbale de confruntare, probe de declarare a sumelor pe care agenţii de poliţie le aveau asupra lor - au rezultat împrejurările în care fapta a fost săvârşită de către inculpaţi.

Incidenţa cazului de casare analizat impune ca eroarea în constatarea faptei imputate să rezide într-o greşeală evidentă, esenţială asupra existenţei, naturii sau împrejurărilor acesteia, fiind evident contrară actelor şi probelor administrate care se află la dosar. Gravitatea erorii trebuie să se manifeste prin contrarietatea, evidentă şi necontroversată, dintre ceea ce atestă dosarul prin actele sale şi ceea ce reţine instanţa prin hotărârea pronunţată cu privire la existenţa faptelor, a naturii acestora, a împrejurărilor în care au fost comise.

Conform art. 254 C. pen., infracţiunea de luare de mită constă în fapta funcţionarului care, direct sau indirect, pretinde ori primeşte bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri. Conform acestei definiţii, elementul material al infracţiunii de luare de mită se poate realiza alternativ, fie printr-o acţiune de pretindere, primire sau acceptare, fie printr-o inacţiune, respectiv prin nerespingerea promisiunii unei sume de bani sau a altor foloase, în scopul îndeplinirii, neîndeplinirii sau întârzierii în îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle de serviciu ale unui funcţionar ori în scopul efectuării unui act contrar acestor îndatoriri.

Nu se poate reţine de către instanţa de recurs că, în speţă, activitatea infracţională desfăşurată de către cei doi inculpaţi nu s-ar circumscrie conţinutului constitutiv al infracţiunii de luare de mită, astfel cum s-a susţinut de către apărare, latura obiectivă a acestei infracţiuni fiind dovedită cu întreg materialul probator administrat în cauză.

Scopul pretinderii banilor şi acceptul de către inculpaţi a promisiunii banilor este, fără îndoială, dovedit, aşa cum se conturează din materialul probator administrat, respectiv acela al neîndeplinirii de către cei doi inculpaţi a îndatoririlor de serviciu, banii pretinşi şi primiţi fiind un contraechivalent al

conduitei pe care inculpații s-au angajat să o aibă, aceea de a nu întocmi un proces-verbal pentru constatarea contravențiilor săvârşite de către denunțător şi, pe această cale, nesancționarea lui.

Convingerea denunțătorului că dacă nu dă o sumă de bani va fi sancționat contravențional a fost întărită şi de faptul că nu i s-a înmânat procesul-verbal de contravenție, acesta fiind reținut, fără nicio justificare, de către inculpați.

Obiectul mitei, aşa cum rezultă din actele dosarului, a constat în bani (suma de 400.000 lei vechi); aceştia erau necuveniți, pretinderea efectuându-se anterior sau concomitent îndeplinirii actului referitor la atribuțiile de serviciu, iar actul făcea parte din sfera îndatoririlor de serviciu ale funcționarilor, fiind îndeplinite condițiile elementului material al infracțiunii de luare de mită.

Sub aspectul laturii subiective a infracțiunii, vinovăția inculpaților îmbracă forma intenției directe. În mod corect s-a apreciat atât de către instanța de fond, cât şi de cea de control judiciar că declarațiile inculpaților nu se coroborează cu restul materialului probator administrat în cauză şi, în mod întemeiat, au fost înlăturate ca nesincere. Această înlăturare a declarațiilor inculpaților ca nesincere şi neluarea acestora în considerare ca probe nu reprezintă o încălcare a prezumției de nevinovăție şi nici a principiului egalității armelor în fața instanței, desprins din conținutul tratatelor internaționale privind drepturile omului, ci o aplicare a dispozițiilor art. 69 C. proc. pen., în conformitate cu care declarațiile învinuitului sau inculpatului făcute în cursul procesului penal pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care se coroborează cu fapte şi împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză. Prin prisma acestui principiu, trebuie amintit că inculpaților li s-a dat posibilitatea să-şi angajeze un apărător, i s-a dat dreptul acestuia să cunoască actele dosarului la care a avut acces nelimitat, au avut dreptul să propună probe în apărare întocmai ca şi acuzarea şi au putut să formuleze concluzii în mod nemijlocit în fața instanței cu ocazia dezbaterilor.

Față de considerentele expuse, Înalta Curte de Casație şi Justiție constată că hotărârea atacată este legală şi temeinică atât în ceea ce priveşte starea de fapt reținută în sarcina inculpaților, cât şi încadrarea juridică stabilită, nefiind incidente dispozițiile art. 10 alin. (1) lit. d) C. proc. pen., ci, dimpotrivă, fiind întrunite condițiile tragerii la răspundere penală a inculpaților.

În cauză nu se poate reține existența aplicării dispozițiilor art. 256 C. pen., întrucât infracțiunea de primire de foloase necuvenite presupune ca primirea de bani să aibă loc după ce funcționarul a îndeplinit un act în virtutea funcției sale, cu condiția ca folosul să nu fi fost pretins anterior, iar primirea lui să nu fie rezultatul unei înțelegeri prealabile îndeplinirii actului. Or, din probele administrate rezultă existența unei înțelegeri prealabile între părți cu privire la primirea unei sume de bani, fapta constituind infracțiunea de luare de mită, chiar şi în condițiile în care banii s-au înmânat funcționarului după îndeplinirea actului.

În ceea ce priveşte individualizarea judiciară a pedepselor aplicate inculpaților, instanța constată că s-au avut în vedere toate criteriile generale prevăzute în art. 72 C. pen., pedeapsa aplicată fiind în măsură să conducă la realizarea scopului prevăzut în art. 52 C. pen.

Astfel, ținând seama, pe de o parte, de natura infracțiunilor comise, circumstanțele reale în care s-au comis, suma de bani pretinsă de la denunțător, calitatea de agenți de poliție pe care o au inculpații, iar, pe de altă parte, de circumstanțele personale ale acestora, care au o vârstă tânără, sunt la prima confruntare cu legea penală şi au perspective ridicate de reintegrare în societate, pedepsele aplicate de către prima instanță sunt just individualizate, astfel încât redozarea acestora nu se impune. De asemenea, modalitatea de executare a pedepselor stabilite este una corectă, la dosar existând suficiente probe (vârsta tânără a acestora, perspectivele de reintegrare, studiile, situația socială şi familială, conduita adoptată anterior comiterii faptelor), care să formeze convingerea instanței că scopul pedepsei poate fi atins şi fără privare de libertate.

Față de considerentele ce preced, Înalta Curte de Casație şi Justiție a respins, ca nefondate, recursurile declarate de inculpații S.C. şi N.S.

Trafic de droguri. Infracțiune consumată. Circumstanță agravantă. Art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 143/2000

Cuprins pe materii: *Drept penal. Partea specială. Infracţiuni prevăzute în legi speciale. Infracţiuni privind traficul şi consumul ilicit de droguri*

Indice alfabetic: *Drept penal*

- *trafic de droguri*
- *infracţiune consumată*
- *circumstanţă agravantă*

Legea nr. 143/2000, art. 2, art. 14 alin. (1) lit. c)

Fapta de a procura droguri şi de a le introduce într-un penitenciar, în scopul de a fi livrate unor persoane aflate în locul de detenţie pentru a fi puse în vânzare de către acestea, constituie infracţiunea de trafic de droguri prevăzută în art. 2 din Legea nr. 143/2000 în forma consumată, iar nu în forma tentativei, chiar dacă făptuitorul a fost prins în flagrant înainte ca drogurile să fie livrate efectiv persoanelor aflate în locul de detenţie, întrucât art. 2 din Legea nr. 143/2000 incriminează şi faptele constând în „oferirea", „transportul", „procurarea" şi „deţinerea" drogurilor, fără drept. În acest caz, drogurile fiind introduse într-un penitenciar, fapta este săvârşită în condiţiile circumstanţei agravante prevăzute în art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 143/2000, care se referă la comiterea faptei într-un loc de detenţie.

I.C.C.J., secţia penală, decizia nr. 2336 din 26 iunie 2008

Prin sentinţa nr. 590 din 5 decembrie 2007, pronunţată de Tribunalul Argeş, Secţia penală, au fost condamnaţi inculpaţii R.L. şi C.C. pentru săvârşirea infracţiunii prevăzute în art. 26 C. pen. raportat la art. 2 alin. (1) şi (2) cu referire la art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 143/2000, iar inculpatele N.C. şi A.M. pentru săvârşirea infracţiunii prevăzute în art. 2 alin. (1) şi (2) cu referire la art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 143/2000.

Prima instanţă a reţinut că, la 19 iulie 2007, martorul G.S., deţinut în Penitenciarul Colibaşi, a formulat un denunţ împotriva deţinutului P.T., întrucât acesta distribuie droguri în penitenciar. În baza acestui denunţ s-a obţinut numărul de telefon folosit de P.T.

Din procesele-verbale de redare a convorbirilor telefonice efectuate la postul telefonic autorizat, a rezultat că acest post telefonic este folosit, în principal, de inculpatul R.L., care îi solicita inculpatei N.C. să introducă droguri în penitenciar.

Autorizarea interceptării şi înregistrării convorbirilor telefonice a fost dată de Tribunalul Argeş, prin încheierea din 1 august 2007.

Din convorbirile interceptate a rezultat că, la 15 august 2007, inculpata N.C. a distribuit prima oară, în penitenciar, 2 pliculețe cu droguri către inculpatul R.L., însă această operațiune nu a putut fi depistată de organele de anchetă.

Ulterior, inculpații R.L. şi C.C. - în baza unei înțelegeri anterioare - le-au sfătuit prin telefon pe inculpatele N.C. şi A.M. să le aducă droguri în penitenciar, după ce, în prealabil, le prelucraseră pe acestea în legătură cu locul unde trebuiau să se întâlnească pentru a se cunoaşte şi cu persoana care era principala furnizoare de droguri din zona Piața M. (persoană rămasă necunoscută).

La 25 august 2007, ora 15.30, s-a efectuat un flagrant în Penitenciarul Colibaşi, în camera de la sectorul vizite, unde au fost introduse inculpatele împreună cu alți vizitatori.

La percheziția corporală, efectuată în aceeaşi dată, asupra inculpatei N.C. a fost găsit un pachețel conținând 6 bile cu substanță pulverulentă în greutate de 1,4 g, iar asupra inculpatei A.M. s-a găsit un alt pachețel, ce conținea o substanță pulverulentă de culoare maronie în greutate de 3 g.

În cursul urmăririi penale, cele două inculpate au recunoscut că, la cererile insistente ale celor doi inculpați, au procurat pachețelele conținând heroină (potrivit datelor furnizate de Laboratorul central de analiză şi profil al drogurilor din 25 august 2007) şi le-au introdus în penitenciar cu scopul de a le distribui acestora.

De asemenea, s-a constatat, pe baza convorbirilor telefonice, că inculpatele N.C. şi A.M. erau dirijate de cei doi inculpați să procure droguri şi să vină împreună la penitenciar, ceea ce demonstrează existența unei înțelegeri anterioare între toți inculpații cu privire la introducerea heroinei în penitenciar şi distribuirea acesteia, faptele întrunind - în opinia primei instanțe - elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri prevăzută în art. 2 din Legea nr. 143/2000 în formă consumată, iar nu ale tentativei la această infracțiune.

Sentința a fost apelată de toți inculpații.

Prin decizia nr. 32/A din 27 martie 2008, Curtea de Apel Piteşti, Secția penală şi pentru cauze cu minori şi de familie, a admis apelurile declarate de inculpatele N.C. şi A.M. cu privire la individualizarea pedepselor şi a respins, ca nefondate, apelurile declarate de inculpații R.L. şi C.C.

Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri, între alții, inculpații.

În motivele de recurs, inculpatele N.C. şi A.M. - prin apărători - au solicitat, în principal, schimbarea încadrării juridice a faptelor în tentativa prevăzută în art. 20 C. pen. raportat la art. 2 alin. (1) şi (2) cu referire la art.14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 143/2000 - cazul de casare invocat fiind cel prevăzut în art. 385^9 alin. (1) pct. 17 C. proc. pen. Recurenta inculpată N.C. a mai susținut că, în mod greşit, instanța de apel a apreciat ca tardiv denunțul formulat conform art. 16

din Legea nr. 143/2000 (cazul de casare invocat fiind cel prevăzut în art. 385[9] alin. 1 pct. 10 C. proc. pen.), în urma căruia a fost identificat un traficat de droguri (dosarul nr.159/D/P/2008 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Bucureşti).

Cu ocazia dezbaterilor, inculpaţii R.L. şi C.C., invocând, între altele, cazul de casare prevăzut în art. 385[9] alin. (1) pct. 17 C. proc. pen., au solicitat schimbarea încadrării juridice a faptei în instigare la trafic de droguri.

Recursurile sunt nefondate.

Cererile celor 4 inculpaţi referitoare la încadrarea juridică a faptelor au fost examinate şi corect soluţionate, atât de prima instanţă, cât şi de cea de apel.

Potrivit art. 25 C. pen., instigator este persoana care, cu intenţie, determină pe o altă persoană să săvârşească o faptă prevăzută de legea penală.

Aşa cu corect au argumentat ambele instanţe, activitatea inculpaţilor R.L. şi C.C. a depăşit limitele instigării în sensul art. 25 C. pen. Aceşti doi inculpaţi au fost cei care le-au sfătuit pe coinculpatele N.C. şi A.M. cum să introducă drogurile în penitenciar, coordonându-le întreaga activitate şi garantându-le că aceste droguri urmau să fie distribuie în penitenciar. De asemenea, scopul introducerii drogurilor în unitatea de detenţie nu era cel legat de consumul propriu, ci vânzarea în vederea obţinerii unor sume de bani (aspecte rezultate din declaraţiile coinculpatelor şi din convorbirile telefonice interceptate).

Conform art. 20 alin. (1) C. pen., tentativa constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârşi infracţiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu şi-a produs efectul.

În cauză, din probatoriul administrat - şi necontestat de către inculpaţi - rezultă că anterior a avut loc o înţelegere privind modul de achiziţionare, ascundere şi introducere a drogurilor în unitatea de detenţie, precum şi scopul acestei activităţi: obţinerea unor sume de bani. Întreaga activitate de executare a înţelegerii s-a desfăşurat conform planului stabilit şi s-a finalizat cu obţinerea drogurilor şi introducerea acestora în unitatea de detenţie. Împrejurarea că drogurile nu au ajuns efectiv în posesia inculpaţilor R.L. şi C.C. a fost rezultatul activităţii organelor judiciare (organizarea prinderii în flagrant) şi nu este de natură să justifice încadrarea juridică a faptei în tentativă la trafic de droguri, respectiv, complicitate sau instigare la tentativă la trafic de droguri.

Elocvente pentru încadrarea juridică, corect realizată de prima instanţă, sunt şi dispoziţiile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, care incriminează, între altele, şi faptele constând în „oferirea", „transportul", „procurarea" şi „deţinerea" drogurilor, precum şi cele ale art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 143/2000, care instituie o circumstanţă agravantă în cazul în care acestea sunt comise într-un „loc de detenţie."

Pentru a beneficia de reducerea la jumătate a limitelor pedepselor prevăzute de lege, una din condiţiile art. 16 din Legea nr. 143/2000 este ca denunţul să se

realizeze în cursul urmăririi penale. În cauză, rechizitoriul a fost întocmit la data de 10 septembrie 2007, iar denunțul a fost formulat de inculpata N.C. la data de 19 noiembrie 2007. Conform sentinței şi deciziei atacate, această împrejurare, alături de altele - cu caracter personal - a fost avută în vedere cu ocazia individualizării pedepsei, prin aplicarea dispozițiilor art. 74 şi art. 76 C. pen., respectiv prin aplicarea unei pedepse situate sub minimul special al textului incriminator al faptei.

Față de cele reținute, în temeiul art. 385^{15} pct. 1 lit. b) C. proc. pen., Înalta Curte de Casație şi Justiție a respins recursurile, ca nefondate.

infractorului. Elemente constitutive. Complicitate la infracțiunea de luare de mită

Cuprins pe materii: *Drept penal. Partea specială. Infracțiuni care aduc atingere unor activități de interes public sau altor activități reglementate de lege. Infracțiuni care împiedică înfăptuirea justiției*

Indice alfabetic: *Drept penal*

- favorizarea infractorului

- complicitate la infracțiunea de luare de mită

C. pen., art. 26, art. 254, art. 264
Legea nr. 78/2000, art. 17 lit. a)

1. Fapta de a avertiza, prin intermediul telefonului, persoana care are calitatea de complice la săvârşirea infracțiunii de luare de mită prevăzută în art. 254 alin. (1) C. pen., să părăsească locul unde urma să fie surprinsă de organele judiciare în flagrant, primind suma de bani pretinsă ca mită, întruneşte elementele constitutive ale infracțiunii de favorizare a infractorului, prevăzută în art. 264 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000.

2. Complicitatea la săvârşirea infracțiunii de luare de mită nu presupune întrunirea de către complice, ci numai de către autorul infracțiunii de luare de mită, a calității de funcționar cu atribuții în îndeplinirea actului în legătură cu care se pretind sau se primesc banii ori foloasele necuvenite.

I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 1978 din 27 mai 2009

I. Prin sentința nr. 492/D din 11 octombrie 2006 a Tribunalului Bacău, Secția penală, au fost condamnați următorii inculpați:

- Ş.G. la 3 ani şi 6 luni închisoare şi interzicerea timp de 2 ani a drepturilor prevăzute în art. 64 alin. (1) lit. a), b) şi c) C. pen. pentru săvârşirea infracțiunii de luare de mită prevăzută în art. 254 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 6^1 din Legea nr. 78/2000, modificată şi completată, cu aplicarea art. 41 alin. (2) C. pen.

În baza art. 86^1 C. pen., s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, fixându-se termen de încercare de 5 ani şi 6 luni începând cu data rămânerii definitive a hotărârii.

- Z.C. şi Ş.Ş. la câte 2 ani închisoare şi interzicerea timp de un an a drepturilor prevăzute în art. 64 alin. (1) lit. a) şi b) C. pen. pentru săvârşirea infracțiunii de complicitate la luare de mită prevăzută în art. 26 raportat la art. 254 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 6^1 din Legea nr. 78/2000, modificată şi completată, cu aplicarea art. 74 alin. (1) lit. a) şi a art. 76 alin. (1) lit. c) C. pen.

În baza art. 81 C. pen., s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate fiecăruia dintre aceşti doi inculpați, fixându-se termen de încercare de 4 ani cu începere de la data rămânerii definitive a hotărârii.

- L.C. la 2 luni închisoare pentru săvârşirea infracțiunii de favorizare a infractorului prevăzută în art. 264 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000, modificată şi completată, cu aplicarea art. 74 alin. (1) lit. a) şi a art. 76 alin. (1) lit. e) C. pen.

În baza art. 81 C. pen., s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate acestui inculpat, fixându-se termen de încercare de 2 ani şi două luni cu începere de la data rămânerii definitive a hotărârii.

A fost reținută, în esență, următoarea situație de fapt:

Prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Bacău nr. 104 din 31 martie 2003, inculpata Ş.G., care fusese anterior director în cadrul Direcției Sociale Bacău, a fost numită în funcția de director al Serviciului Public de Asistență Socială al Municipiului Bacău, îndeplinind această funcție până la 12 ianuarie 2005, când a solicitat încetarea raporturilor de muncă prin acordul părților.

La rândul său, inculpatul Z.C. a fost angajat în post de conducător auto la Primăria Municipiului Bacău începând de la 15 septembrie 1999, iar inculpatul Ş.Ş. a fost încadrat, la data de 1 august 2003, în funcția de inspector treapta a II-a în cadrul Serviciului Public de Asistență Socială al Municipiului Bacău condus de inculpata Ş.G.

În realizarea atribuțiilor ce-i reveneau în calitate de director al Serviciului Public de Asistență Socială al Municipiului Bacău, inculpata Ş.G. avea obligația de a asigura încheierea anchetelor sociale care stăteau la baza analizei Consiliului Local al Municipiului Bacău cu privire la cazurile de repartizare a locuințelor sociale, pentru stabilirea repartițiilor de principiu şi întocmirea listelor de priorități.

- Acționând în acest sens încă din perioada în care a îndeplinit funcția de director la Direcția Socială Bacău, inculpata Ş.G. a primit în vara anului 2002, de la H.V., un buchet de flori şi bunuri alimentare în valoare de aproximativ 80 lei (RON), pentru a facilita fiicei acesteia (C.I.) să obțină o locuință socială.

Ulterior, inculpata Ş.G. a mai primit de la H.V., în acelaşi scop, suma de 500 lei (RON) şi o pungă cu 10 kg piept de pui.

După trecerea unui interval mai mare de timp, neliniştită de faptul că fiicei sale nu i se repartizase încă locuință, H.V. a mers din nou la biroul inculpatei Ş.G., înmânându-i de această dată suma de 500 euro pentru a i se soluționa mai repede cererea de atribuire a locuinței promise.

Ulterior, H.V. a căutat-o telefonic, în mai multe rânduri, pe inculpată şi, atunci când a găsit-o, aceasta i-a cerut de fiecare dată să mai aibă răbdare, iar în iulie 2004, după ce a fost suspendată din funcție, i-a comunicat că îi va restitui banii pentru că nu mai are posibilitate să faciliteze repartizarea locuinței promise.

- Un alt solicitant, P.N., pensionar, a făcut demersuri repetate pentru a obține o locuință socială. Cu ocazia unui demers, în luna aprilie 2003, lui P.N. i s-a recomandat să se prezinte, pentru întocmirea documentației necesare, la directorul Ş.G. Aflând de la unele persoane, în timp ce aştepta să intre în audiență, că ar fi necesar să se prezinte cu o „atenție”, P.N. a procurat suma de 350 euro şi, după 3 zile, când a fost primit şi a aflat că fusese înscris pe lista de priorități, a lăsat această sumă de bani inculpatei Ş.G.

Ulterior, la 25 mai 2003, cu ocazia zilei de naştere a inculpatei Ş.G., P.N. s-a prezentat din nou la biroul acesteia, oferindu-i, într-un plic, suma de 900 lei (RON), o brățară din aur, mai multe sticle cu băuturi alcoolice, cafea, țigări şi alte produse.

Fiind suspendată din funcție în luna iulie 2004, astfel că nu mai avea posibilitate să avantajeze obținerea de locuințe sociale, inculpata Ş.G. a fost nevoită să restituie personal lui P.N., la data de 4 august 2004, suma de 350 euro, pe care acesta a predat-o organelor de urmărire penală ce fuseseră sesizate prin denunțul pe care-l făcuse anterior.

- Aflând de la mama sa că inculpatul Z.C. ar putea să-i faciliteze obținerea unei locuințe sociale, Ş.M. a intrat în legătură cu acesta şi, în urma discuțiilor pe care le-au avut, a convenit cu el să-i dea suma de 1.300 euro pentru a i se repartiza o astfel de locuință. În baza acestei înțelegeri, cei doi s-au întâlnit în luna iunie 2003, unde Ş.M. i-a înmânat inculpatului Z.C. suma de 1.300 euro.

După trecerea unei perioade de timp, în care inculpatul Z.C. i-a spus de mai multe ori că încă nu i se poate soluționa solicitarea de locuință socială, Ş.M. a reuşit să-l întâlnească şi să discute cu el în vara anului 2004. Cu acest prilej, fiind de față şi soțul ei, Ş.A., care a înregistrat convorbirea folosind un reportofon pe suport magnetic, au aflat că pentru obținerea repartiției pe locuință trebuia să intervină şi inculpatul Ş.Ş., iar banii urmau să ajungă la inculpata Ş.G.

Ulterior, desfăşurându-se activități specifice pentru descoperirea faptelor, au fost interceptate şi înregistrate convorbirile ce s-au purtat în vederea restituirii sumei de 1.300 euro care fusese predată de Ş.M. inculpatului Z.C. Ca urmare, au fost înregistrate şi discuțiile ce au avut loc în seara zilei de 18 august 2004, în momentul în care inculpații Ş.Ş. şi Z.C. i-au restituit fiecare câte 150 euro denunțătoarei Ş.M. din suma de 1.300 euro care fusese înmânată lui Z.C.

Apoi, tot cu ocazia acestei întâlniri, inculpatul Ş.Ş. s-a deplasat la apartamentul unde locuia inculpata Ş.G., de unde a revenit cu suma de 20.000.000 lei (ROL), pe care i-a predat-o denunțătoarei Ş.M., ca echivalent al sumei de 500 euro, spunându-i că diferența de 500 euro i-o va remite ulterior.

Până la urmă, pe baza dosarului ce i se formase, Ş.M. a obținut repartiție pentru locuință socială. Aflând despre aceasta, inculpatul Ş.Ş. a încercat să recupereze sumele de bani restituite denunțătoarei Ş.M. şi a stabilit, împreună cu ea, locul unde să se întâlnească în seara zilei de 25 octombrie 2004, pentru a primi de la aceasta 2.000 lei (RON).

- La ora şi locul fixat pentru întâlnire, în timpul derulării procedurii de surprindere în flagrant ce fusese organizată din timp, inculpatul L.C., agent procedural în cadrul unui birou de executor judecătoresc, a făcut apel la telefonul mobil al inculpatului Ş.Ş. şi, în scurta convorbire pe care au purtat-o, l-a avertizat să părăsească imediat locul respectiv, acesta conformându-se. După acest anunț, inculpatul L.C. a comunicat, telefonic, soției coinculpatului Ş.Ş. despre cele întâmplate, subliniindu-i că a reuşit să-l ajute pe soțul ei să nu fie surprins, în flagrant, primind banii.

II. Prin decizia nr. 135 din 19 iunie 2007 a Curții de Apel Bacău, Secția penală, cu opinie separată, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror şi de inculpații Ş.G. şi Ş.Ş. şi, admițându-se apelul declarat, între alții, de inculpatul L.C., s-a făcut aplicarea art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 alin. (1)

lit. b^{1}) C. proc. pen., cu referire la art. 18^{1} C. pen., s-a dispus achitarea inculpatului L.C. pentru săvârşirea infracţiunii de favorizare a infractorului prevăzută în art. 264 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000, modificată şi completată, iar în baza art. 91 şi a art. 18^{1} alin. (3) C. pen., s-a aplicat acestui inculpat sancţiunea cu caracter administrativ de 500 lei amendă.

III. Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Secţia penală, prin decizia nr. 798 din 4 martie 2008, a admis recursurile declarate de procuror şi, între alţii, de inculpaţii Ş.G., Ş.Ş. şi L.C., a casat în totalitate decizia atacată şi a trimis cauza la Curtea de Apel Bacău, în vederea rejudecării apelurilor.

IV. Rejudecând în limitele sesizării sale prin decizia de trimitere a instanţei de recurs, Curtea de Apel Bacău, Secţia penală, cauze minori şi familie, prin decizia nr. 99 din 23 iulie 2008, a admis apelurile declarate de Ministerul Public - Direcţia Naţională Anticorupţie, Serviciul Teritorial Bacău şi inculpaţii Ş.G. şi Ş.Ş. împotriva sentinţei, cu privire la greşita aplicare faţă de inculpata Ş.G. a prevederilor art. 6^{1} din Legea nr. 78/2000 în loc de cele ale art. 6 din aceeaşi lege, la greşita reţinere pentru inculpatul Ş.Ş. a circumstanţelor atenuante, la cuantumul pedepselor principale şi a conţinutului celor complementare stabilite inculpaţilor Ş.G. şi Ş.Ş., precum şi la durata termenelor de încercare ce li s-au fixat.

Totodată, au fost extinse efectele căii de atac a apelului şi cu privire la inculpatul Z.C., referitor la conţinutul pedepsei complementare ce i s-a aplicat.

Ca urmare, desfiinţându-se sentinţa sub aceste aspecte, s-a reţinut cauza spre rejudecare, iar în fond:

- au fost aplicate, faţă de inculpata Ş.G., prevederile art. 6 din Legea nr. 78/2000, în locul celor ale art. 6^{1} din aceeaşi lege;

- s-a majorat cuantumul pedepsei principale aplicate inculpatei Ş.G. de la 3 ani şi 6 luni închisoare la 4 ani închisoare, precum şi a termenului de încercare de la 5 ani şi 6 luni la 6 ani;

- a fost înlăturată aplicarea art. 74 alin. (1) lit. a) şi a art. 76 alin. (1) lit. c) C. pen. faţă de inculpatul Ş.Ş., majorându-se cuantumul pedepsei principale de la 2 ani închisoare la 3 ani închisoare;

- în temeiul art. 86^{1} C. pen., s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale aplicate inculpatului Ş.Ş., fixându-se termen de încercare de 5 ani;

- a fost înlăturată interzicerea exercițiului dreptului prevăzut în art. 64 alin. (1) lit. a) teza I C. pen. din pedepsele complementare aplicate inculpaților Ş.G., Ş.Ş. şi Z.C.

De asemenea, a fost admis apelul declarat de inculpatul L.C. şi, desființându-se sentința cu privire la condamnarea acestui inculpat, în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 alin. (1) lit. d) C. proc. pen., prin rejudecarea în fond, s-a dispus achitarea sa pentru săvârşirea infracțiunii de favorizare a infractorului prevăzută în art. 264 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000.

Împotriva acestei din urmă decizii, au declarat recurs Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Bacău, precum şi, între alții, inculpații Ş.G. şi Ş.Ş.

1. Prin unul din motivele de casare formulate de Serviciul Teritorial Bacău din cadrul Direcției Naționale Anticorupție s-a susținut că soluția de achitare a inculpatului L.C. pentru săvârşirea infracțiunii de favorizare a infractorului prevăzută în art. 264 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000, este nelegală şi netemeinică, decizia fiind supusă cazului de casare prevăzut în art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen.

2. Pentru inculpata Ş.G. s-a susținut, în cadrul unui motiv de casare întemeiat pe dispozițiile art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen., că infracțiunea de luare de mită reținută în sarcina acesteia este consecința unei erori grave de fapt.

3. La rândul său, inculpatul Ş.Ş., invocând printr-un motiv de casare temeiul înscris în art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen., a susținut că a dobândit calitatea de inspector în cadrul Primăriei Municipiului Bacău abia la 1 august 2003, astfel că nu putea să o ajute anterior pe Ş.G., în cursul lunii iunie din acelaşi an, să obțină sume de bani de la Ş.M. Tot în sprijinul acestui motiv s-a arătat că nu corespunde realității faptul că inculpatul ar fi participat la remiterea sumei de 20.000.000 lei (ROL) denunțătoarei Ş.M. la data de 18 august 2004, astfel că a fost condamnat în mod greşit pentru complicitate la infracțiunea de luare de mită.

- Prin alt motiv de casare, invocat de inculpatul Ş.Ş. în temeiul art. 385^9 alin. (1) pct. 17 C. proc. pen., se susține că dacă s-ar considera, totuşi, că la data de 18 august 2004, s-a implicat în restituirea unei părți din banii primiți de la Ş.M., acea faptă nu ar putea fi încadrată în complicitate la luare de mită, pentru că în iunie 2003, când s-ar fi dat banii pentru inculpata Ş.G., el încă nu era angajat la serviciul condus de aceasta, astfel încât fapta pe care a comis-o putea fi calificată cel mult ca o favorizare a infractorului.

Examinându-se decizia atacată, în raport cu motivele de recurs ce s-au invocat, se constată următoarele:

- Cu privire la criticile formulate de inculpații Ş.G. şi Ş.Ş. în cadrul motivelor de casare întemeiate pe dispozițiile art. 385^9 alin. (1) pct.18 C. proc. pen., prin care s-a susținut în esență că soluția pronunțată în apel este consecința comiterii unor erori grave de fapt:

Sub acest aspect, este de observat că, prin această din urmă decizie, instanța de apel a făcut o analiză completă a materialului probator administrat, astfel încât concluziile la care s-a ajuns reflectă coroborarea în ansamblu a tuturor probelor administrate şi a apărărilor ce particularizează poziția adoptată de fiecare inculpat în cursul procesului penal, precum şi aprecierile impuse de examinarea comparată a susținerilor celor trei denunțători.

Este semnificativ că ansamblul înregistrărilor pe bază magnetică, realizate succesiv într-o perioadă îndelungată de timp, pe bază de autorizări legale, confirmă până la detaliu implicarea celor doi inculpați menționați, ca şi a inculpatului Z.C., în faptele de luare de mită comise de Ş.G. şi mai ales participarea fiecăruia în cadrul derulării actelor de restituire a sumelor de bani sub presiunea unor denunțători nemulțumiți de nesoluționarea solicitărilor.

Aşa cum s-a relevat în considerentele deciziei atacate, relatările făcute de H.V., P.N. şi Ş.M., fiind confirmate de conținutul numeroaselor înregistrări pe bandă magnetică, efectuate cu autorizarea necesară, precum şi de martorii audiați în cauză, au fost de natură a forma convingerea realității faptelor reținute de prima instanță, apărările pe care inculpații le-au formulat neavând suportul probator necesar infirmării concluziilor la care a ajuns instanța de control judiciar cu prilejul rejudecării apelurilor declarate în cauză.

Transcrierile înregistrărilor de convorbiri ce s-au depus în dosar învederează prin conținutul lor implicarea neîndoielnică a inculpatei Ş.G. în obținerea sumelor de bani şi a celorlalte foloase materiale în sensul reținut prin ultima decizie, ca şi ajutorul ce s-a reținut că i-a fost dat de către coinculpații Z.C. şi Ş.Ş. în primirea sumei de bani pretinse de la Ş.M. În această privință, este incontestabilă relevanța pe care o prezintă conținutul transcrierii înregistrării pe bandă magnetică a discuțiilor ce s-au purtat în legătură cu realizarea inițiativei inculpatului Ş.Ş. de a recupera de la Ş.M., după ce i s-a repartizat legal locuința solicitată, suma de bani ce i se restituise anterior, când devenise evident că inculpata Ş.G. nu mai avea posibilitate să examineze cererile pentru locuințe sociale, după ce, potrivit declarațiilor fostului viceprimar B.A. şi ale martorelor G.L. şi D.G., deținuse atribuții de natură a influența decisiv soluționarea unor asemenea cereri.

Tot astfel, aşa cum s-a motivat corect de instanța de apel, pentru săvârşirea complicității la infracțiunea de luare de mită nu este necesară, ca în cazul autorului, calitatea calificată de funcționar cu aptitudinea de a îndeplini actul pentru care se pretind sau se primesc foloasele, astfel încât nu are nicio relevanță

susținerea inculpatului Ş.Ş. că, la data reținută ca moment al prestării ajutorului, el încă nu devenise funcționar în cadrul serviciului condus de inculpata Ş.G.

Aşa fiind, motivele de casare prin care inculpații Ş.G. şi Ş.Ş. au susținut că s-ar fi comis erori grave de fapt urmează să fie respinse ca nefondate.

- Cu privire la criticile formulate de procuror în cadrul motivului de casare întemeiat pe dispozițiile art. 385^9 alin. (1) pct. 18 C. proc. pen., prin care s-a susținut că soluția de achitare a inculpatului L.C. este determinată de comiterea unei erori grave de fapt:

În adevăr, coroborarea firească a împrejurărilor de fapt ce reies neîndoielnic din materialul probator administrat în cauză confirmă că inculpatul menționat a comis infracțiunea de favorizare a infractorului prevăzută în art. 264 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000.

În această privință, se impune, mai întâi, să se aibă în vedere că însuşi inculpatul L.C. a recunoscut, în fața primei instanțe, că l-a avertizat pe Ş.Ş., telefonic, să plece dintr-un anumit loc. Susținerea sa că a făcut aceasta doar în scopul de a-l îndepărta de la consumul de băuturi alcoolice, după ce la urmărirea penală a pretins că nici nu-şi aminteşte dacă la acea dată avea cartela telefonică la el, nu poate fi corespunzătoare adevărului cât timp ansamblul înregistrărilor magnetice făcute cu acel prilej îi infirmă explicația pe care a încercat să o dea intervenției sale, iar Z.C., care a recunoscut faptele, a subliniat că, după începerea urmăririi penale, inculpații Ş.Ş. şi L.C. au venit la el şi au încercat să-l determine să-şi schimbe declarațiile de recunoaştere.

Or, cât timp înregistrarea convorbirii telefonice pe care inculpatul L.C. a avut-o după puțin timp cu soția inculpatului Ş.Ş. confirmă, prin conținutul ei, că el l-a avertizat pe acesta din urmă să părăsească locul unde urma să fie constatat flagrantul, nu se poate considera că situația de fapt, reținută şi avută în vedere prin sentință, nu ar corespunde realității.

De altfel, sub acest aspect, prin decizia atacată s-a motivat că, din transcrierea înregistrării convorbirii telefonice cu inculpatul Ş.Ş., din data de 25 octombrie 2004, rezultă în mod cert că inculpatul L.C. i-a telefonat inculpatului Ş.Ş., cerându-i să părăsească locul în care se afla.

Or, dacă se ține seama de zona în care se afla în acel moment Ş.Ş., unde era aşteptat pentru a fi surprins în flagrant, apărarea pe care inculpatul L.C. a încercat să şi-o facă apare inconsistentă, astfel că nu a reuşit să infirme că scopul vădit urmărit de el a fost tocmai acela de a-şi salva prietenul din situația periculoasă în care se implicase, ceea ce reiese evident şi din conținutul convorbirii telefonice ce a avut-o ulterior cu soția acestuia.

În aceste condiții, aprecierea din decizia atacată că fapta inculpatului L.C. ar constitui doar „un simplu ajutor dat unui infractor, prin care nu se urmăreşte nici îngreunarea sau zădărnicirea urmăririi penale, a judecății ori executarea pedepsei”

şi că „nu poate constitui elementul material al infracţiunii de favorizare a infractorului", este contrazisă vădit de conţinutul materialului probator administrat, din care rezultă voinţa neîndoielnică a acelui inculpat de a-l îndepărta pe Ş.Ş. de la locul unde urma să fie surprins în flagrant, ceea ce a şi reuşit.

Aşa fiind, din moment ce inculpatul L.C. a acţionat, atunci când l-a avertizat pe Ş.Ş. să părăsească locul unde se afla, cu intenţia frauduloasă de a împiedica cercetările declanşate de autorităţi pentru a descoperi actele de luare de mită comise de inculpata Ş.G. cu ajutorul coinculpaţilor Z.C. şi Ş.Ş., se impunea să se constate de instanţa de apel că L.C. a săvârşit infracţiunea de favorizare a infractorului prevăzută în art. 264 alin. (1) C. pen., cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000 şi să nu-i admită apelul ce l-a declarat, în sensul de a-l achita pentru această infracţiune.

Ca urmare, soluţia instanţei de apel de achitare a inculpatului L.C. pentru infracţiunea menţionată, în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a) raportat la art. 10 alin. (1) lit. d) C. proc. pen., nu poate fi decât consecinţa unei erori grave de fapt, comise prin aprecierea greşită şi incompletă a probelor din dosar.

- Cu privire la criticile formulate de inculpatul Ş.Ş., în cadrul motivului de casare întemeiat pe dispoziţiile art. 385^9 alin. (1) pct. 17 C. proc. pen., prin care s-a susţinut că fapta acestui inculpat trebuia încadrată în infracţiunea de favorizarea infractorului, iar nu în complicitate la infracţiunea de luare de mită:

Sub acest aspect, este de relevat că însăşi derularea faptelor în care inculpatul menţionat s-a implicat, astfel cum ele rezultă din materialul probator administrat, confirmă justeţea încadrării juridice, determinată de poziţia lui subiectivă în cadrul ajutorului pe care l-a dat coinculpatei Ş.G. în obţinerea sumei de bani pretinse pentru acordarea locuinţei sociale lui Ş.M.

Conţinutul transcrierii înregistrării convorbirii telefonice prin care L.C. l-a prevenit să părăsească locul unde se afla înainte de momentul programat pentru realizarea surprinderii în flagrant, ca şi al tuturor celorlalte discuţii înregistrate pe bandă magnetică, demonstrează participarea nemijlocită a inculpatului Ş.Ş. atât la transmiterea sumei de bani convenite cu Ş.M. în schimbul acordării locuinţei sociale solicitate, cât şi încercarea sa de a recupera de la aceasta banii ce i se restituiseră după ce inculpata Ş.G. a fost lipsită de atribuţiile ce-i dădeau posibilitate să-i satisfacă solicitarea.

Aşa cum corect s-a argumentat prin considerentele deciziei atacate, dobândirea de către inculpatul Ş.Ş. a calităţii de funcţionar în serviciul condus de inculpata Ş.G. după consumarea faptei de transmitere a sumei de bani ce provenea de la Ş.M. nu are relevanţa ce i se atribuie în apărarea acestui inculpat câtă vreme, în cazul complicităţii la luare de mită, nu este necesar ca subiectul activ să aibă calitatea necesară îndeplinirii actului pentru care se pretinde sau se oferă folosul, o atare calitate trebuind să fie întrunită doar de autorul infracţiunii de luare de mită.

De altfel, aşa cum s-a învederat în considerentele deciziei, Z.C. a declarat că inculpatul Ş.Ş. i-a spus încă din vara anului 2003 că lucra, în cadrul Primăriei Municipiului Bacău, ca inspector ce se ocupa cu repartiția locuințelor sociale.

Ca urmare, față de implicarea neîndoielnică a inculpatului Ş.Ş. în transmiterea sumei de bani ce a făcut obiectul înțelegerii pentru repartizarea de către inculpata Ş.G. a locuinței sociale solicitate de denunțătoarea Ş.M., se constată că atât sub aspectul laturii obiective, cât şi sub aspectul laturii subiective, sunt realizate pe deplin cerințele necesare încadrării faptei sale în infracțiunea de complicitate la luare de mită, astfel încât şi acest motiv de casare apare nefondat.

În consecință, Înalta Curte de Casație şi Justiție a admis recursul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Bacău împotriva deciziei penale nr. 99 din 23 iulie 2008, a casat în parte decizia penală atacată şi sentința penală nr. 492/D din 11 octombrie 2006 şi, rejudecând, în baza art. 264 alin. (1), cu referire la art. 17 lit. a) din Legea nr. 78/2000, a condamnat pe inculpatul L.C. la o pedeapsă de 8 luni închisoare şi a făcut aplicarea dispozițiilor art. 71, art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a şi b) C. pen. În baza art. 81 - 82 C. pen. a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de încercare de 2 ani şi 8 luni, iar în baza art. 71 alin. (5) C. pen., a suspendat executarea pedepselor accesorii aplicate inculpatului pe durata termenului de încercare.

A menținut celelalte dispoziții ale ambelor hotărâri şi a respins, ca nefondate, recursurile declarate de inculpații Ş.G. şi Ş.Ş.

I. Informații generale

• **Date de identificare a cursului**

Date de contact ale titularului de curs:

Nume: IOANA VASIU
Prof.Univ.Dr.
Birou: Cabinet 221, Facultatea de Drept
St. Avram Iancu nr. 11, Cluj-Napoca
Telefon: 0264 595504
E-mail: ioanav3@yahoo.com

Date de identificare curs şi contact tutori:

Drept Penal- Partea speciala
Anul III, Semestrul Isi II
Tipul cursului: obligatoriu
Consultații: Marți, 16:00-17:00
Tutor: IOANA VASIU

• **Condiționări şi cunoştințe prerechizite**

Pentru această disciplină, nu există cursuri a căror parcurgere şi promovare să condiționeze înscrierea la cursul de față. Studentilor li se recomanda buna cunoastere a Dreptului penal- Partea generala.

• **Descrierea cursului**

Cursul urmareste familiarizarea studentilor cu problematica teoretica si practica a infractiunilor prevazute in Codul penal-Partea speciala, precum si in legile speciale penale si cele nepenale ce cuprind dispozitii penale.

• **Formatul şi tipul activităților implicate de curs**

Pentru această disciplină, studentul are libertatea de a-şi gestiona singur, fără constrângeri, modalitatea şi timpul de parcurgere a cursului. Sesiunile de consultații față în față sunt facultative şi vor fi organizate în urma solicitării prealabile a cursantului.

- **Materiale bibliografice obligatorii**

I.Vasiu, Drept Penal –partea speciala *2007*, Ed. Albastră, Cluj-Napoca (2007).

Revista Romana de Drept Penal, Ed. Academiei Romane.
www.jurisprudenta.ro

Politica de evaluare şi notare

La această disciplină, examinarea constă în rezolvartea a patru-cinci subiecte ce imbina formatul grila, speta cu cel teoretic. Punctajul alocat fiecărui subiect este indicat în mod vizibil pe foaia de examen.

Mai jos, poate fi consultat un exemplu de grilă de notare:

<u>Drept Penal Partea speciala – EXAMEN</u>
Timp de lucru: 60 min.

Varianta 1

2. Ce ce intelege prin conceptul de "materiale pornografice"?1p

2 Aruncarea unui borcan de dulceata de la fereastra unui bloc ce da spre un trotuar intes circulat si ranirea unui pieton care a suferit multiple traumatisme cranio-cerebrale ce au necesitat 59 de zile de ingrijiri medicale reprezinta :

d) Infractiunea de vatamare corporala;
e) Infractiunea de vatamare corporala din culpa;
f) Infractiunea de tentativa de omor

   Dupa alegerea variantei corecte, prezentati elementele obiective ale distinctiei dintre vatamarea corporala si tentativa de omor. Aspecte teoretice si practice. 2, 25p

6. Prezentati cerintele esentiale ale elementului material la infractiunea de amenintare. 1,50 p
7. Sustragerea de catre tutore a unei parti din pensia de urmas si din alocatia de stat cuvenita minorilor aflati sub tutela sa constituie infractiunea de :
   d) furt;

e) gestiune frauduloasa;
f) abuz de incredere

Dupa alegerea variantei corecte, aratati in ce consta deosebirea dintre infractiunea de abuz de incredere si cea de gestiune frauduloasa. Aspecte teoretice si practice. 2,25p

8. Formele calificate la infractiunea de perversiuni sexuale. 2p

Dupa ce alegeti varianta corecta, aratati in ce consta distinctia dintre infractiunile mentionate mai sus. Aspecte teoretice si practice. 3.25p

2. Formele calificate ale infractiunii de lipsire de libertate in mod ilegal. 2p

.

- **Elemente de deontologie academică**

Utilizarea de materiale bibliografice în timpul examenului nu este permisă. Nu este permisă colaborarea în timpul examenului între studenți.

- **Studenți cu dizabilități**

Studenții afectați de dizabilități motorii sau intelectuale sunt invitați să contacteze titularul de curs la adresele menționate la pagina 4 (inclusiv prin e-mail, la adresa menționată), pentru a identifica eventuale soluții în vederea oferirii de şanse egale acestora.

- **Strategii de studiu recomandate**

Materia este structurată pe 14 module in fiecare semestru corespunzând unui număr de 14 săptămâni (un semestru). Pentru a obține performanța maximă, este recomandat un număr ***minim de 3 ore de studiu / săptămână*** pentru pregatire.

Modul I- Noțiuni introductive

---

1. Reforma legislației penale - eşecuri, impliniri, perspective
2. Dinamica procesului legislativ şi starea de infracționalitate a societății româneşti actuale
3. Definiția, obiectul şi caracteristicile părții speciale a dreptului penal
4. Interferențe între dreptul penal - partea generală şi dreptul penal - partea specială
5. Sistemul părții speciale a dreptului penal
6. Calificarea legală şi încadrarea juridică a infracțiunilor

12. Noțiunea introductive. Reforma normativului juridic penal.
13. Definiția, obiectul şi caracteristicile părții speciale a Dreptului penal.
14. Infracțiuni contra siguranței statului – cadru general.
15. Analiza elementelor conținutului constitutiv al infracțiunilor contra siguranței statului.
16. Infracțiuni contra persoanei. Caracterizare generală.
17. Infracțiuni contra vieții, integrității corporale şi sănătății.
18. Infracțiuni contra libertății persoanei.
19. Infracțiuni privitoare la viața sexuală.
20. Infracțiuni contra demnității persoanei.
21. Corelație între infracțiunile contra persoanei prevăzute în Codul penal şi unele infracțiuni prevăzute în legile speciale.
22. Infracțiuni contra patrimoniului. Caracterizare generală.
23. Infracțiuni de sustragere.
24. Infracțiuni de fraudă. Frauda informatică.

Infracțiuni de samavolnicie